

- सूचना : १. प्र. क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
२. प्र. क्र. ६ अनिवार्य आहे.
- प्र. १ 'कादंबरी' या साहित्यप्रकारची संकल्पना स्पष्ट करा. २०
- प्र. २ गौरी देशपांडे व उत्तम बंडू तुपे यांच्या कादंबरी लेखनाची वैशिष्ट्ये थोडक्यात नोंदवा. २०
- प्र. ३ 'सासू आणि सून या नातेबंधातील संमिश्र भावभावनांचा गुंफलेला हळुवार गोफ' हे 'गोफ' या कादंबरीचे आशयसूत्र आहे. विवेचन करा. २०
- प्र. ४ 'भस्म' या कादंबरीतील प्रमुख पात्रांचा परिचय करून द्या. २०
- प्र. ५ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) २०
- अ) कादंबरीचे कथानक
ब) 'भस्म' या कादंबरीचा निवेदक
क) 'भस्म' या कादंबरीची भाषाशैली
ड) 'गोफ' - शीर्षक
इ) 'गोफ' मधील पुरुषपात्रे
- प्र. ६ अ) पुढील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ५
१. 'कादंबरी' या साहित्यप्रकारचे दोन घटक सांगा.
२. निवेदन पद्धतीचे चार प्रकार सांगा.
३. 'बरम्मा' उद्याचा काळ तुझा आहे, परसंगाला पाठीवर घिऊन पुढं हो, उद्याचा शोध घेत पुढं, पुढं जा.' असे कोणी म्हटले आहे ?
४. 'भस्म' ही कादंबरी उत्तम बंडू तुपे यांनी कोणाला अर्पण केली आहे ?
५. रघुनाथने 'मां' ना कोणाचे पत्र आणून दिले ?
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. ५
१. 'कादंबरी' हा ..... साहित्यप्रकार आहे.
(कथात्मक / नाट्यात्मक)
२. पुढीलपैकी हा साहित्यप्रकार कथनात्मक साहित्य प्रकारात मोडत नाही.
(दीर्घकथा / भावकविता)
३. 'कोसला' या कादंबरीचे लेखक ..... आहेत.
(भालचंद्र नेमाडे / उत्तम बंडू तुपे)
४. 'गोफ' प्रमाणेच गौरी देशपांडे यांनी ..... ही कादंबरीही लिहिली आहे.
(दुस्तर हा घाट / रिटा वेलिंगकर)
५. उत्तम बंडू तुपे यांच्या कादंबरीचे नाव ..... आहे.
(झुलवा / चौडक)

Bachelor of Arts Examination: April 2016

Semester: V (Repeater)

Day & Date	Paper No.	Subject Name	Time	Code
Monday 11/04/2016	P - IX	D.C. Marathi	02.30 PM TO 05.00 PM	540904

Instructions: प्र. क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा .
प्र. क्र. ६ अनिवार्य आहे .

- प्र.१ वाङ्मयीन वाद या संकल्पनेचे सोदाहरण विवेचन करा. २०
- प्र.२ अभिजातवादाची गुण वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा. २०
- प्र.३ स्वच्छंदतावादाच्या उगमाची पार्श्वभूमी सांगून त्याची संकल्पना स्पष्ट करा. २०
- प्र.४ वास्तववाद म्हणजे काय? ते सांगून वास्तववादाच्या स्वरूपाचे सोदाहरण विवेचन करा. २०
- प्र.५ विविध वाङ्मयीन वादांचा थोडक्यात आढावा घ्या. २०
- प्र.६ अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ०५
१. 'वाद' या शब्दासाठी इंग्रजीमध्ये कोणता शब्द वापरला जातो?
  २. अभिजातवादाचा उदय कोणत्या संस्कृतीत झाला आहे?
  ३. वास्तववादाचा पहिला अविष्कार कोणत्या देशात झाला?
  ४. Romanticism या संज्ञेला वापरल्या जाणारा मराठी पर्यायी शब्द सांगा.
  ५. वाङ्मयीन वाद कोणाच्या सुत्रान एकमेकांशी बांधले गेले आहेत?
- ब. योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. ०५
१. सौंदर्यवादाची प्रतिक्रिया म्हणून ..... वाद निर्माण झाला .
(वास्तववाद / अभिजातवाद)
  २. नवअभिजातवादी साहित्य ..... शतकात लिहिले गेले .
(१९ व्या / १८ व्या)
  ३. यमुनापर्यटन ही कादंबरी ..... वादाशी निगडित आहे .
(वास्तववाद / अस्तित्ववाद)
  ४. अभिजातवादामध्ये व्यक्तीपेक्षा ..... ला महत्व दिले जाते .
(मानवी मुल्ये / मानवी स्वातंत्र्य)
  ५. देशीवादाची कल्पना ..... यांनी मांडली .
(भालचंद्र नेमाडे / भालचंद्र कांगो)

सूचना : १) प्रश्न क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवावेत.

२) प्रश्न क्र. ६ वा अनिवार्य.

- प्र. १ वाद म्हणजे काय ? ते सांगून वाङ्मयीन वादाचे स्वरूप विशद करा. (२०)
- प्र. २ अभिजातवादाचे विशेष स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ३ स्वच्छंदतावादाची संकल्पना सविस्तर विशद करा. (२०)
- प्र. ४ वास्तववादाची लक्षणे सोदाहरण स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ५ विविध वाङ्मयीनवादांचा आढावा घ्या. (२०)
- प्र. ६ अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (५)

१) 'वाद' या शब्दासाठी इंग्रजीमध्ये कोणता शब्द वापरला जातो ?

२) गो. वि. करंदीकर यांनी स्वच्छंदतावादासाठी कोणता पर्यायी शब्द वापरला आहे ?

३) नामदेव ढसाळ्यांचे लेखन कोणत्या वादांशी संबंधित आहे ?

४) बालकवींचे काव्यलेखन कोणत्या वादाशी निगडित आहे ?

५) अभिजातवादामध्ये कोणत्या वर्गाचे चित्रण येते.

ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. (५)

१) सौंदर्यवादाची प्रतिक्रिया म्हणून ----- वाद निर्माण झाला. (वास्तववाद, देशीवाद)

२) स्वच्छंदतावादामध्ये ----- निष्ठेवर भर दिला जातो. (भावना, व्यक्ती)

३) भालचंद्र नेमाडे हे नांव ----- वादांशी निगडित आहे. (देशीवाद, मार्क्सवाद)

४) ना. सी. फडके यांनी साहित्यातून ----- वादांचा पुरस्कार केला. (कला, जीवन)

५) अभिजातवादाला इंग्रजीमध्ये ----- हा शब्द वापरला जातो. (रोमँटीसीझम, क्लासीसीझम)

क) जोड्या लावा. (५)

१) देशीवाद	यशवंत मनोहर
२) सौंदर्यवाद	भाऊ पाध्ये
३) स्त्रीवाद	माधव ज्युलियन
४) अस्तित्ववाद	गौरी देशपांडे
५) वास्तववाद	रंगनाथ पठारे

सूचना: १) प्रश्न क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

२) प्रश्न क्र. ६ आवश्यक आहे

- प्र. १ प्रसारमाध्यमांचे स्वरूप सांगून भाषा आणि माध्यमे यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. २ बातमी म्हणजे काय ते सांगून वृत्तपत्र, आकाशवाणी व दूरदर्शन या माध्यमातील बातमीचे स्वरूप स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ३ स्तंभलेख म्हणजे काय ते स्पष्ट करून पुढीलपैकी कोणत्याही एक विषयावर वृत्तपत्रासाठी स्तंभलेख तयार करा. (२०)
१. एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठाचे शतक महोत्सव
२. दूरदर्शन मालिकांमधील स्त्री प्रतिमा
३. वाढती महागाई
- प्र. ४ पुढील पैकी कोणत्याही एका विषयावर आकाशवाणीसाठी मुलाखत तयार करा. (२०)
१. साहित्यिक
२. शेतकरी
३. महिला खेळडू
- प्र. ५ आकाशवाणीवरील बातम्यांचे स्वरूप कसे असते ते सांगून एखादे बातमीपत्र तयार करा. (२०)
- प्र. ६ अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०५)
१. आकाशवाणीचे ब्रीदवाक्य कोणते आहे.
२. मराठीतील पहिले वृत्तपत्र कोणते ?
३. आकाशवाणीकरिता पर्यायी नाव सांगा.
४. आकाशवाणीवरील नाट्यरूपाला काय म्हणतात.
५. दोन वाङ्मयीन अनियत कालिकांची नावे सांगा.
- ब) रिकाम्या जागा भरा. (०५)
१. लोकरंग ही पुरवणी ..... वर्तमानपत्राची आहे.
(सकाळ / लोकसत्ता)
२. .... ही सरकारी वृत्तसंस्था आहे.
(पी. टी. आय / जे. टी. आय)
३. 'ए मेरे वतन के लोगो' या गीताचे दिग्दर्शन ..... यानी केले आहे.
(सी. रामचंद्र / लता मंगेशकर)

- सूचना : १) प्र. क्र. १ आणि प्र. क्र. ६ अनिवार्य.
 २) प्र. क्र. २ ते प्र. क्र. ५ मधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवावेत.
 ३) प्रत्येक संहितेवरील किमान एक प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

- प्र. १ "आत्मपर लेखन हा ललितगद्याचाच एक मुक्त आविष्कार आहे." ह्या विधानाचा आत्मपर लेखनाच्या संदर्भात परामर्श द्या. (२०)
- प्र. २ 'प्रसंगिकता आणि वैचारिकता' यांचा मार्मिक मिलाफ 'कोवळी उन्हे' या पुस्तकात आढळतो. हे विधान साधार स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ३ "हिंण्याच्या माळावर उभी राहिलेली हिंणजे स्त्री शिक्षण संस्था विद्यार्थिनींचा सर्वांगीण विकास कसा घडवून आणत होती? - सोदाहरण स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ४ 'कोवळी उन्हे' या सदर लेखनाची वाङ्मयन वैशिष्ट्ये साधार विशद करा. (२०)
- प्र. ५ "हिंण्याच्या ओसाड माळावर विधवा स्त्री शिक्षणाचे नंदनवन बहरले" - या विधानाचा साधार परामर्श द्या. (२०)
- प्र. ६ अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०५)
- १) फुगे साबणाचे हे ललितलेखन कोणत्या लेखकाचे आहे?
  - २) लेखकाला चाकांच्या पक्ष्यांचा वाडा कुठे भेटला?
  - ३) 'मिकी माऊस' नामक खंडाला चित्रपटामधून अमर करणाऱ्या निर्मात्याचे नाव सांगा.
  - ४) जुलै १९६१ मध्ये पुणे शहरावर कोणते भीषण संकट कोसळले?
  - ५) गावकऱ्यांकडून हिंण्याच्या अनाथ बालिकाश्रमाचा उल्लेख कसा होत असे?
- ब) कंसातील योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. (०५)
- १) ----- हे विजय तेंडुलकर यांचे गाजलेले नाटक आहे. (मन तळ्याकाठी / शांतता! कोर्ट चाबू आहे)
  - २) तिनईकर बहिर्नीना ----- याची अजिबात गरज भासत नाही. (प्रायव्हेसी / खाजगीपणा)
  - ३) द्वा. भ. कर्णिक हे ----- या दैनिकाचे संपादक होते. (दैनिक लोकमत / महाराष्ट्र टाईम्स)
  - ४) ----- या हिंणजे स्त्री शिक्षण संस्थेच्या आजन्म सेविका होत्या. (काशीबाई आपटे / पार्वतीबाई आठवले)
  - ५) ----- हे मराठीतील प्रसिद्ध लेखक हिंणजे स्त्री शिक्षण संस्थेतील मुलींसाठी 'आमचे तात्या' हे होते. (ग. त्र्यं. माडखोलकर / वा. म. जोशी)
- क) जोड्या लावा. (०५)
१) प्रिया तेंडुलकर	१) पाण्याचे पंख
२) सई परांजपे	२) मास्तुरांची सावली
३) कृष्णाबाई सर्वे	३) चौफेर
४) श्री. बि. कुलकर्णी	४) सय
५) माधव गडकरी	५) फर्स्ट पर्सन

Bachelor of Arts (B.A.) Examination: November/December-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 08-12-2022	V (Fresh/ Repeater)	A.P.C. Marathi – Prasar Madhyamansathi Marathi	11:00 AM To 01:30 PM	566304	75

सुचना:- 1) प्र. क्र. 2 ते 5 पैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
2) प्र. क्र. 1 ते 6 अनिवार्य आहे.

- प्र.1 प्रसारमाध्यमे आणि भाषा यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 बातमी म्हणजे काय ते सांगून पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर वर्तमान पत्रासाठी बातमी तयार करा. 20
अ) सुशिक्षित बेकारांचे प्रश्न
ब) रित्रयांचे सबलीकरण
क) मराठा आरक्षण
- प्र.3 स्तंभलेखन म्हणजे काय ते सांगून पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर वृत्तपत्रासाठी स्तंभलेखन तयार करा. 20
अ) वाढती महागाई
ब) पर्यावरण संरक्षण
क) समाजसेवक
- प्र.4 पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर आकाशवाणी किंवा दूरदर्शन साठी वृत्तलेखन तयार करा. 20
अ) शेतकरी आत्महत्या
ब) रित्रयांचे सबलीकरण
क) प्रदूषण
- प्र.5 पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर दूरदर्शन मुलाखतीसाठी प्रश्नावली तयार करा. 20
अ) खेळाडू
ब) पुरस्कार
क) अभिनेता
- प्र.6 अ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1) लोकसत्ता या वृत्तपत्राचे संपादक कोण?
2) नॅशनल जिओग्राफी ही वाहिनी कोणत्या विषयासाठी प्रसिद्ध आहे?
3) आकाशवाणीचे ब्रीदवाक्य सांगा.
4) तुम्हाला माहित असलेल्या कोणत्याही दोन खाजगी आकाशवाणीची नावे लिहा.
5) 'मिळून साऱ्याजनी' या मासिकाचे संपादक कोण आहेत? त्याचे नाव सांगा.

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय, वज्रेश्वरी

(मराठी विभाग टि.वाय.बी.ए.)

अंतर्गत मुल्यमापना चाचणी

वेळ : ११.०० ते १२.००

विषय : भारतीय साहित्यशास्त्र

दि. २४.०२.२०२०

गुण : २५

पेपर क्र. : १३

सेम : ०६

सुचना : १. प्रश्नक्रमांक एक अनिवार्य आहे.
२. प्रश्नक्रमांक दोन आणि तीन पैकी एक अनिवार्य आहे.

१. शब्दशक्ती म्हणजे काय ते सांगून शब्दशक्तीचे प्रकार स्पष्ट करा.

१५

२. ममटाने सांगितलेली काव्यप्रयोजने लिहा.

१०

३. काव्याची लक्षणे सोदाहरण स्पष्ट करा.

१०

३०

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय, वज्रेश्वरी जि.ठाणे

UNIT TEST -2, Academic Year 2021-2022

T.Y.B. A. SEM- VI

SUB : नाटक साहित्यप्रकार

Code : 646504

Date : 05/04/2022.

Marks : 30

Time : 12.00 to 1.00PM.

१. 'नाटक' या साहित्यप्रकाराची संकल्पना व स्वरूप विशद करा.

२०

किंवा

पुढील टीपा लिहा.

अ) 'आरण्यक' या नाटकाची कथावस्तू

ब) 'आरण्यक' या नाटकातील पात्रांचा परिचय

२. पुढील वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१०

अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

१) अॅरिस्टॉटल लिखित नाट्यविषयक ग्रंथ कोणता ?

२) 'नाट्य भावानुकीर्तनम्' ही व्याख्या कोणी केली आहे?

३) 'नाटक-एक चिंतन' या समीक्षा ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?

४) 'लोककथा-७८' या नाटकाचे नाटककार कोण आहेत?

५) 'आरण्यक' नाटकाच्या दोन अंकांची नावे सांगा.

ब. जोड्या जुळवा.

संगीत सौभद्र

संगीत एकच प्याला

लग्नाची बेडी

घाशीराम कोतवाल

किरवंत

विजय तेंडुलकर

अण्णासाहेब किलोस्कर

प्रेमानंद गज्जी

राम गणेश गडकरी

प्र. के. अत्रे

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय, वज्रेश्वरी, जि. ठाणे

UNIT TEST -2, Academic Year 2021-2022

T.Y.B. A. SEM- VI

SUB : दलित साहित्य

Code : 647604

Date : 06/04/2022.

Marks : 30

Time : 10.00 to 11.00AM.

१. दलित साहित्य लेखनाच्या प्रेरणा आणि प्रवृत्ती स्पष्ट करून दलित साहित्याचे स्वरूप विशद करा. २०

किंवा

पुढील टीपा लिहा.

- अ) 'मेलेलं पाणी' मधील 'ढोर' समाजाचा संघर्ष
ब) 'मेलेलं पाणी' या शीर्षकाची अन्वयार्थता

२. पुढील वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे लिहा. १०

अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- १) आनंद यादव यांनी कोणत्या साहित्य प्रवाहात लेखन केले आहे?
२) कमल देसाई यांनी दलित साहित्य प्रवाहात लेखन केलेले आहे. विधान चूक की बरोबर
३) 'गोलपिठा' या काव्यसंग्रहाचे कवी कोण आहेत?
४) 'मेलेलं पाणी' मधील समाजव्यवस्थेचे प्रतीक कोणते?
५) 'साहित्य-ग्रामीण आणि दलित' या समीक्षा ग्रंथाचे संपादन कोणी केले आहे?

ब. जोड्या जुळवा.

कोंडवाडा

शूद्र

बारा बलुतेदार

अंतःस्फोट

वाटा पळवाटा

सुधाकर गायकवाड

दत्ता भगत

शंकरराव खरात

कुमुद पावडे

दया पवार

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय, वज्रेश्वरी, जि. ठाणे

UNIT TEST -2, Academic Year 2021-2022

T.Y.B. A. SEM- VI

SUB : ग्रंथपरीक्षण आणि ग्रंथसमीक्षा

Code : 665404

Date : 06/04/2022.

Marks : 30

Time : 12.00 to 1.00PM.

- 1- 'ग्रंथपरीक्षण आणि ग्रंथसमीक्षा' या संकल्पना स्पष्ट करून ग्रंथपरीक्षणाची प्रयोजने विशद करा. २०

किंवा

पुढील टीपा लिहा.

- अ) कवी नारायण सुर्वे यांचा परिचय
ब) 'माझे विद्यापीठ' या कवितेचे रसग्रहण

- 2- पुढील वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे लिहा. १०

अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- १) 'ग्रंथसंवाद' या पुस्तक परीक्षणपर ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?
२) समीक्षा व्यवहारात 'अर्थनिर्णयन' महत्त्वाचे असते. विधान चूक की बरोबर ?
३) 'टीकास्वयंवर' या समीक्षा ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?
४) 'माणसा इतका समर्थ सृजनात्मा मला भेटलाच नाही' ही ओळ कोणत्या कवितेतील आहे ?
५) 'आयुष्याचा अनुवादच करा सांगणारे खूप' ही ओळ कोणत्या कवितेतली आहे?

ब. रिक्त जागा भरा.

- १) ..... हा नारायण सुर्वे यांचा पहिला कवितासंग्रह आहे.
२) 'पासंग' हे समीक्षापर पुस्तक ..... यांनी लिहिले आहे.
३) 'साहित्याचे मानदंड' या पुस्तकाचे लेखक ..... आहेत.
४) 'भरल्या पोटाने अगा पाहतो नर चंद्र', ...
५) 'माझे विद्यापीठ' या काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन ..... या प्रकाशन संस्थेने केलेले आहे.

Bachelor of Arts (B.A.) Examination: November/December-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 08-12-2022	V (Fresh/ Repeater)	A.P.C. Marathi – Prasar Madhyamansathi Marathi	11:00 AM To 01:30 PM	565304	75

सुचना:- 1) प्र. क्र. 1 ते 5 पैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
2) प्र. क्र. 6 अनिवार्य आहे.

- प्र.1 प्रसारमाध्यमे आणि भाषा यांचा परस्परसंबंध उदाहरणांसह स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 वृत्तलेख म्हणजे काय ते सांगून पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर वृत्तलेख लिहा. 20
अ) स्त्रियांचे शिक्षण
ब) समाजमाध्यमे आणि आजचे राजकरण
क) वाढती बेरोजगारी
- प्र.3 स्तंभलेख म्हणजे काय ते सांगून त्याच्या लेखनप्रक्रियेचे सविस्तर विश्लेषण करा. 20
- प्र.4 पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर आकाशवाणीसाठी मुलाखत तयार करा. 20
अ) खेळाडू
ब) साहित्यसंमेलन अध्यक्ष
क) नगरसेवक
- प्र.5 वृत्तपत्रे, आकाशवाणी आणि दूरचित्रवाणी या माध्यमांवरील बातम्यांचे स्वरूप आणि वेगळेपण सोदाहरण लिहा. 20
- प्र.6 अ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1) आकाशवाणीचे ब्रीदवाक्य कोणते आहे ते लिहा.
2) माहिती व प्रसारण खात्याचे विद्यमान मंत्री कोण आहेत?
3) ज्ञानदा कदम हे कोणत्या प्रसिद्ध मराठी वाहिनीवरील वृत्तनिवेदक आहे?
4) तुम्हाला माहित असलेल्या कोणत्याही दोन मराठी मनोरंजन वाहिन्यांची नावे सांगा.
5) मराठी भाषेतील पहिल्या वर्तमानपत्राचे नाव काय?
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05
1) मिळून सान्याजणी या मासिकाच्या संपादिका — या होत्या.
(प्रज्ञा पवार/विद्या बाळ)
2) लोकरंग ही पुरवणी — वर्तमानपत्रात येते.
(लोकसत्ता/लोकमत)
3) मुक्त शब्द या मासिकाचे संपादक — आहेत.
(येशू पाटील/आशुतोष पाटील)

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय, वज्रेश्वरी, जि. ठाणे

UNIT TEST -2, Academic Year 2021-2022

F.Y.B. A. SEM- II

SUB : मराठी चरित्र

Code : 245304

Date : 04/04/2022.

Marks : 30

Time : 12.00 to 01.00PM.

१. 'चरित्र लेखनाची वाटचाल' या संकल्पनेच्या दोन व्याख्या सांगून या लेखन प्रकाराचे विशेष स्पष्ट करा २०

किंवा

पुढील टीपा लिहा.

- अ) आधुनिक मराठीतील चरित्र लेखनाचे स्वरूप
ब) महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांचा परिचय

२. पुढील वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे लिहा. १०

अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- १) मराठीतील आद्य चरित्र ग्रंथाचे नाव सांगा?
२) 'तीर्थावळी' हे संत ज्ञानेश्वराचे चरित्र कोणी लिहिले आहे?
३) 'रमाबाई महादेव रानडे' हा चरित्र ग्रंथ कोणी लिहिला आहे?
४) 'विठ्ठल रामजी शिंदे' या चरित्र ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत?
५) 'निष्काम कर्ममठ' या संस्थेची स्थापना महर्षी कर्वे यांनी केली आहे. - विधान चूक की बरोबर.

ब. रिक्त जागा भरा.

- १) 'भक्तीशोभा' या पुस्तकाचे लेखन ..... यांनी केले आहे.
२) एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठाची स्थापना .....
या दिवशी झाली.
३) एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठाच्या स्थापनेसाठी .....
यांनी आर्थिक सहाय्य केले.
४) ..... यांना विधवाविवाहाचे आद्य प्रवर्तक मानले जाते.
५) 'शारदासदन' या संस्थेची स्थापना ..... यांनी केली आहे.

पद्मश्री अण्णासाहेब जाधव भारतीय समाज उन्नती मंडळ संचलित

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय वज्रेश्वरी तालुका भिवंडी जिल्हा ठाणे

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२

विषय - मराठी

विषयाचे नाव- मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग- 2

विषय संकेतांक- ४६४०४

वर्ग- टी.वाय.बी.ए

गुण -३०

सत्र- ६

वेळ- १०-११

दिनांक- ०५-०५-२०२२

१) प्रश्न क्रमांक एक ते तीन पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

२) प्रत्येक प्रश्नाला गुण १० आहे.

३) प्रश्न चौथा अनिवार्य आहे.

प्रश्न क्र. १. संत रामदास यांच्या वाङ्मयीन कार्ये कामगिरीचे मूल्यमापन करा. १०

प्रश्न क्र.२. शाहिरी वाङ्मय म्हणजे काय ते सांगून शाहिरी वाङ्मयाचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा. १०

प्रश्न क्र.३. पंडिती काव्याची वैशिष्ट्ये लिहा १०

प्रश्न क्र.४. एका वाक्यात उत्तरे लिहा १०

१) केशवचैतन्य यांनी तुकारामांना कोणता मंत्र दिला?

२) कन्या सासुरासी जाये मागे परतुनी पाहे हा अंश कोणाचा आहे?

३) आनंदाचे छोही आनंद तरंग हा अंश कोणी लिहिला?

४) रामदासांचे मुख्य दैवत कोणते?

५) अस्मानी-सुलतानी हे प्रकरण कोणी लिहिले?

६) रामदासांनी कोणत्या ग्रंथांमध्ये समाजाला बोध केलेला आहे?

७) वामन पंडित यांनी कोणता गुरुपदेश केला?

८) यथार्थदीपिका हा ग्रंथ कोणी लिहिला?

९) मराठीतील एकमेव चंपू काव्य कोणते?

१०) सुंदरा मनामधी भरली ही लावणी कोणी लिहिली?

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय, वज्रेश्वरी (मराठी विभाग)

वेळ : ११.०० ते १२.००

विषय : १९९० नंतरची मराठी कथा

दि. २४.०२.२०२०

गुण : २५

पेपर क्र. : ०७

सेम : ०२

सुचना : सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे .

१. 'कथा' या साहित्यप्रकाराचे घटक स्पष्ट करा. १५
२. खालीलपैकी एक प्रश्न सोडवा .
- अ. '१९९० नंतरची कथा' या कथासंग्रहाची वैशिष्ट्ये लिहा. १०
- ब. 'फिनिक्सच्या राखेतुम उठाला मोर' आणि 'वितळलेली उन्ह' या कथाचा परामर्श घ्या. १०

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय, वज्रेश्वरी (मराठी विभाग एस . वाय बी . ए .)

वेळ : ११ . ०० ते १२ . ००

विषय : स्त्रियांचे साहित्य

दि . २४ . ०२ . २०२०

गुण : २५

पेपर क्र . : ए . पी . सी . ०२

सेम : ०४

सुचना : १ . प्रश्नक्रमांक एक अनिवार्य आहे .

२ . प्रश्नक्रमांक दोन आणि तीन पैकी एक अनिवार्य आहे .

१ . 'जाणिवे जाग्या होताना' या पुस्तकातील स्त्री-विचाराचा मागोवा घ्या .

१५

२ . 'जाणिवे जाग्या होताना' या पुस्तकातील संत स्त्रियांच्या परमेश्वर मंक्तीसाठी केलेल्या जीवन संघर्षाची माहिती घ्या .

१०

३ . 'जाणिवे जाग्या होताना' या अरूणा ढेरे लिखित पुस्तकातील स्त्री शिक्षणविषयक कार्य करणाऱ्या स्त्रियांचा आढावा घ्या .

१०

Bachelor of Arts Examination: April / May 2016

Semester: III (Repeater)

Day & Date	Paper No.	Subject Name	Time	Code
Tuesday 12/04/2016	F - V	D. C. Marathi Marathi Kavita	02.30 PM to 05.00 PM	345504

Instructions: प्र. 1 आणि 6 अनिवार्य आहे.
प्र. 2 ते 5 पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- प्र.1 कवितेची संकल्पना आणि स्वरूप स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 1975 नंतरच्या मराठी कवितेतील प्रमुख आशय सूत्रांचा थोडक्यात आढावा घ्या. 20
- प्र.3 1975 नंतरची मराठी कविता या संग्रहातील 'सिशिलिया काव्हाले' आणि 'मीनाक्षी पाटील' यांच्या कवितांची वैशिष्ट्ये साधार स्पष्ट करा. 20
- प्र.4 1975 नंतरची मराठी कविता या संग्रहातील 'करुण काळे' आणि 'वासू वैद्य' यांच्या कवितेची वैशिष्ट्ये साधार स्पष्ट करा. 20
- प्र.5 ग्रामीण कवितेची वैशिष्ट्ये इंद्रजित भालेराव यांच्या कवितांमधून कशी दिसतात ते साधार स्पष्ट करा. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1. 'नंतर अन्तेने लोक' ही कविता कोणाची आहे?
  2. 'लिटमस' ह्या कविता संग्रहाचे कवी कोण आहेत?
  3. दलित कविता लिहण्याच्या कोणत्याही दोन कवींची नावे सांगा.
  4. 'स्त्री' ची वेदना आणि घुसमट प्रामुख्याने कोणाच्या कवितांमधून व्यक्त होते?
  5. 'अभ्रज मंड' हा संग्रह कोणत्या तऱ्हेचा आहे?
- प्र.6 ब) योग्य पर्याय निवडून रिक्तान्या जागा भरा. 05
1. _____ हे नाव आदिवासी अनुभव विश्वाशी निगडित आहे.
(वसंत बापट / भुजंग मेश्राम)
  2. अनुराधा पाटील यांचा _____ हा संग्रह प्रसिध्द आहे. (जिप्सी / दिवसेंदिवस)
  3. इंद्रजित भालेराव यांच्या कवितासंग्रहाचे नाव _____ आहे. (रानातल्या कविता / मीकपापी)
  4. सुनंदिने _____ वर्ष आंतरराष्ट्रीय महिला वर्ष म्हणून घोषित केले. (1990 / 1975)
  5. स्त्री मणेशा हा कविता संग्रह _____ यांचा आहे. (अनुराधा पोतदार / नीरजा)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 11/10/2019	V (Fresh)	A.P.C. Marathi – Prasara Madhyamansathi Marathi	02.30 PM to 05.00 PM	565304	75

सूचना:- 1) प्र. क्र 1 आणि प्रश्न क्र 6 अनिवार्य आहे.
2) प्र. क्र 2 ते 5 पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- १) प्रसार माध्यमे आणि भाषा यांच्यातील परस्पर संबंध कशा प्रकारचे असतात ते सोदाहरण स्पष्ट करा. २०
- २) वृत्तलेखन म्हणजे काय ते सांगून पुढीलपैकी एका विषयावर वृत्तलेख लिहा. २०
१) मीटू २) देवस्थानात स्त्रीप्रवेश ३) शेतकरी आत्महत्या
- ३) स्तंभलेखन करण्याकरिता कोणत्या प्रकारची पूर्वतयारी करावी लागते ते स्पष्ट करा. २०
- ४) पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर आकाशवाणीसाठी मुलाखात तयार करा. २०
१) सिनेकलावंत २) समाजसेवक ३) लेखक
- ५) बातमी म्हणजे काय ते सांगून पुढीलपैकी एकावर वर्तमानपत्रासाठी बातमी तयार करा. २०
१) मराठा आरक्षण २) स्वतंत्र विदर्भ ३) लोकपाल विधेयक
- ६) अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ०५
१) आकाशवाणीचे ब्रीद वाक्य काय आहे ?
२) 'नॅशनल जॉग्रफीक' ही वाहिनी कोणत्या विषयासाठी प्रसिद्ध आहे ?
३) 'लीड इंडिया' या मोहिमेची सुरुवात कोणत्या वृत्तपत्र समूहाने केलेली आहे ?
४) 'पत्र नव्हे मित्र' हे ब्रीद वाक्य कोणत्या वृत्तपत्राचे आहे ?
५) तुम्हाला माहित असलेल्या कोणत्याही दोन खाजगी रेडिओ वाहिन्याची नावे लिहा. ?
- ब. योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. ०५
१) 'इपिक इंडिया' ही वाहिनी ..... या विषयासाठी प्रसिद्ध आहे. (खेळ / पौराणिक)
२) 'नवाकाळ' हे वृत्तपत्र ..... यांनी सुरू केले. (लो. टिळक / निळकंठ खाडिलकर)
३) 'रहा एक पाऊल पुढे' हे घोषवाक्य ..... या मराठी वृत्तवाहिनीचे आहे. (आयबीएन लोकमत / झी २४ तास)
४) 'आयबिन लोकमत' या वृत्तवाहिनीचे संपादक ..... हे आहेत. (उदय निरगुडकर / राजीव खांडेकर)
५) सदर लेखाला पर्यायी शब्द ..... हा आहे. (अग्रलेख / कॉलम)
- क. जोड्या जुळवा. ०५
१) नवे अनुष्ठान लोकसत्ता
२) महाराष्ट्र टाईम्स येशू पाटील
३) मुक्त शब्द बाळशास्त्री जांभेकर
४) लोकरंग मुंबई टाईम्स
५) दर्पण नितीन रिंटे

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 10/10/2019	V (Fresh)	D.C. Marathi – Marathi Kadambari	02.30 PM to 05.00 PM	546204	75

सूचना :- १) प्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
२) प्र. ६ अनिवार्य आहे.

- प्र. १ वा. कादंबरी म्हणजे काय ते सांगून कादंबरीचे घटक सविस्तर स्पष्ट करा. २०
- प्र. २ वा. गीरी देशपांडे व उत्तम बंडू तुपे यांच्या कादंबरी लेखन वैशिष्ट्यांचा स्थूल परिचय करून द्या. २०
- प्र. ३ वा. गोंफ या कादंबरीचे विषयसूत्र, निवेदन पद्धती, भाषाशैली इ. च्या आधारे मूल्यमापन करा. २०
- प्र. ४ वा. 'भस्म ही जातीय व्यवस्थेला रूढीतून मुक्त होऊन 'माणूस' म्हणून जगू पाहणाऱ्या माणसाची कथा आहे.' या विधानाची चर्चा करा. २०

प्र. ५ वा. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) २०

- १) गोंफ मधील वसुमती.
- २) गोंफ मधील स्त्री पात्रे.
- ३) भस्म या कादंबरीची भाषाशैली.
- ४) भस्म मधील स्मशान जोगीचे वास्तव.

प्र. ६ वा. अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ०५

- १) कादंबरीच्या निवेदन पद्धतीची नावे सांगा?
- २) भस्म या चित्रपटात शंकर भस्माची भूमिका कोणी केलेली आहे ?
- ३) कादंबरी या प्रकाराचे कोणतेही दोन घटक सांगा ?
- ४) उत्तम बंडू तुपे यांच्या आत्मकथनाचे नाव काय आहे ?
- ५) 'मध्यांतर' या कादंबरीच्या लेखिका कोण आहेत ?

ब) रिकाम्या जागा भरा. ०५

- १) पाचोळा ही कादंबरी ----- स्वरूपाची आहे. (ग्रामीण / दलित)
- २) उत्तम बंडू तुपे यांची देवदासीच्या जीवनावर आधारलेली ----- ही कादंबरी आहे.
(वनवास / झुलवा)
- ३) ----- ही आधुनिक काळातील बंडूखोर ही आहे. (वसुमती / विमलकांती)
- ४) उत्तम बंडू तुपे यांचे ----- हे आत्मकथन आहे. (आठवणीचे पक्षी / काठ्याचरची पोटं)
- ५) शाळेतील मुले शंकरच्या मुलांना ----- म्हणून धावरतात. (राक्षसाची पिळ्णे / भुताची पिळ्णे)

क) योग्य जोड्या लावा. ०५

(अ)

- १) चौडक
- २) जिण अमुच
- ३) कोसला
- ४) हिरोळवावर
- ५) मंत्रतारांकित

(ब)

- अ) विभावी शिरकर
- ब) राजत गवस
- क) प्रिया तेंडुलकर
- ड) भालचंद्र नेमाडे
- इ) वेबी कांबळे

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 09/10/2019	V (Fresh)	D.C. Marathi- Atmapar Lekhan	02.30 PM To 05.00 PM	546104	75

सूचना

- i) प्रश्न क्र. १ आणि प्रश्न क्र.६ अनिवार्य आहे.
- ii) प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ५ पैकी कोणतेही २ प्रश्न सोडवा.
- iii) नेमलेल्या साहित्यकृतींपैकी प्रत्येक साहित्यकृतीवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- Q.1 आत्मपर लेखनातील " भी " च्या स्वरूपाची चर्चा करा. २०
- Q.2 विजय तेंडुलकर यांच्या " कोवळी उन्हे " या ललितलेख संग्रहाची वैशिष्ट्ये सोदाहरण लिहा. २०
- Q.3 " विजय तेंडुलकर लिखित कोवळी उन्हे या ललित लेख संग्रहात माणसांच्या विविध नमुन्यांचे अत्यंत जिवंत चित्रण करण्यात आले आहे." या विधानाचा परामर्श घ्या. २०
- Q.4 कावेरी कर्वे लिखित हिंगण्याच्या माळावरून या पुस्तकाच्या आधारे हिंगणे आश्रमातील जीवनशैलीचा परिचय करून द्या. २०
- Q.5 महर्षी कर्वे यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचा परिचय हिंगण्याच्या माळावरून या पुस्तकाच्या आधारे करून द्या. २०
- Q.6 पुढील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ०५

- १) हिंगणे आश्रमाला सुरुवातीला कोणत्या नावाने संबोधले जात असे ?
- २) कावेरी कर्वे यांचे महर्षी कर्वे यांच्याशी नाते काय आहे ?
- ३) महाराष्ट्र टाइम्सचे पहिले संपादक कोण होते ?
- ४) पुण्यामध्ये मुलींसाठी पहिली शाळा कोणी काढली?
- ५) कोवळी उन्हे हे कोणत्या वृत्तपत्रातील सदर होते ?

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 30/03/2019	V (Repeater)	D.C. Marathi – Atmapar Lekhan	02.30 PM To 05.00 PM	546104	75

- सूचना I) प्र.क्र. २ ते ५ पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
 II) प्रश्न १ आणि ६ अनिवार्य आहे.
 III) नेमलेल्या संहितापैकी प्रत्येक संहितेवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
- प्रश्न १ आत्मपर लेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करून आत्मपर लेखनाच्या प्रेरणा व प्रकार स्पष्ट करा. २०
- प्रश्न २ विजय तेंडुलकर यांच्या 'कोवळी उन्हे' या ललित गद्याचे वैशिष्ट्ये लिहा. २०
- प्रश्न ३ कावेरी कर्वे लिखित 'हिंगण्याच्या माळावर' या आत्मपर लेखनातील हिंगण्याचे कर्वेनगर कसे झाले ते सविस्तर लिहा.
- प्रश्न ४ विजय तेंडुलकर यांच्या ललित लेखातील 'कोवळी उन्हे' मधील 'मी' चे स्वरूप स्पष्ट करा. २०
- प्रश्न ५ भारतरत्न महर्षी कर्वे यांच्या 'हिंगणे स्त्री शिक्षण संस्थेने' केलेले कार्य विशद करा. २०
- प्रश्न ६ वस्तुनिष्ठ प्रश्न लिहा. ०५
- अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ०५
- १) बुद्धक या शब्दाचा अर्थ _____ आहे.
- २) महिला विद्यापीठाची स्थापना कधी झाली?
- ३) प्रिन्स ऑफ वेल्स म्युझियम कोठे आहे?
- ४) स्काऊट गार्डचे संस्थापक कोण आहेत.
- ५) कोवळी उन्हे हे पुस्तक कोणत्या प्रकाशनाने प्रकाशित केले.
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. ०५
- १) _____ या दिवशी अण्णांनी भारतवर्षीय महिला विद्यापीठाची स्थापना केली.
 (४ जून १९१६, ४ जून २०१६)
- २) महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांच्या पत्नीचे नाव _____ होते.
 (सौ. छाया कर्वे, सौ. कावेरी कर्वे)
- ३) पुण्यात मुलींसाठी पहिली शाळा _____ यांनी १८४८ मध्ये काढली.
 (महर्षी कर्वे, म. फुले)
- ४) 'हे सर्व कोटून येते' हा ललित लेखग्रंथ _____ यांचा आहे.
 (विजय तेंडुलकर, सचिन तेंडुलकर)
- ५) खंजिरी महाराज हा ललित लेख _____ यांनी लिहिला.
 (सत्यपाल महाराज, विजय तेंडुलकर)
- क) योग्य जोड्या जुळवा. ०५
- १) डॉ. प्रकाश आमटे अ) अग्निपंख
 २) डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम ब) आलोकितपथ
 ३) सानिया मिर्जा क) भंगार
 ४) अशोक जाधव ड) कऱ्हेचे पाणी
 ५) प्र.के. अत्रे इ) आह्वानांवर मात

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 30/03/2019	VI Fresh	D.C. Marathi – Marathi Natak	11.00 AM to 01.30 PM	646504	75

सूचना

- १) प्रश्न क्र.१ ला व प्रश्न क्र.६ वा अनिवार्य आहे.
- २) प्रश्न क्र. २ ते ५ पैकी कोणतेही २ प्रश्न सोडवा.
- ३) प्रत्येक संहितेवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

प्रश्न १.ला. 'नाटक' या साहित्य प्रकाराची संकल्पना स्पष्ट करून स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा. २०

प्रश्न २.ला 'आरण्यक' या नाटकातील विविध पात्रांचा परिचय करून द्या. २०

प्रश्न ३.ला. रत्नाकर मतकरी यांच्या 'आरण्यक' या नाटकातील आशय सविस्तर स्पष्ट करा. २०

प्रश्न ४ था. चं.प्र.देशपांडे लिखित 'ढोलताशे' या नाटकातील संघर्ष स्पष्ट करा. २०

प्रश्न ५ वा. 'ढोलताशे' या नाटकाचा आशय तुमच्या शब्दात सविस्तर लिहा. २०

प्रश्न ६ वा.अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. ०५

- १) 'आरण्यक' या नाटकातील स्त्री पात्रांची नावे लिहा.
- २) 'ढोलताशे' या नाटकातील पुरुष पात्रांची नावे लिहा.
- ३) मराठी रंगभूमी दिना कोणत्या दिवशी साजरा केला जातो?
- ४) 'लोककथा ७८' हे नाटक कोणत्या लेखकाचे आहे.
- ५) दिनकर पुरोहितांचा खून ह्या नाटकाचे नाटककार कोण

ब) रिक्त्या जागा भरा. ०५

- १) अक्षय हे पात्र ..... नाटकातील आहे. (कन्यादान / ढोलताशे)
- २) कुंती हे पात्र ..... नाटकातील आहे. (आरण्यक / कुलवधू)
- ३) १७ वे 'नाट्य संमेलनाचे अध्यक्ष' ..... होते. (गंगाराम गवाणकर / जयंत सावरकर)
- ४) भारतीय नाट्यशास्त्र हा ग्रंथ ..... यांनी लिहिला आहे. (अँरीस्टोटल / भरत मुनी)
- ५) ..... हा शोकान्तिकेचा उपप्रकार आहे. (प्रहसन / अतिनाट्य)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 18/10/2019	VI (Repeater)	A.P.C. Marathi – Grantha Parikshan Ani Grnatha Samiksha	11.00 AM To 01.30 PM	665404	75

Instruction:

- 1) प्र.क.१ आणि ६ अनिवार्य आहे.
- 2) प्र.क.२ ते ५ पैकी २ प्रश्न सोडवा. मात्र प्रत्येक संहितेवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- Q.1. ग्रंथ परीक्षण आणि ग्रंथ समीक्षा या संकल्पना विशद करून त्यांची खद्दीष्टे स्पष्ट करा. २०
- Q.2. महानगरातील श्रमीकांच्या सुख-दुःखाचे चित्रण करणारी कविता म्हणून माझे विद्यापीठ या काव्यसंग्रहाचे मूल्यमापन करा. २०
- Q.3. नारायण सुर्वे लिखित माझे विद्यापीठ या कवितासंग्रहाचे परीक्षण करा. २०
- Q.4. 'तिहार' मधील कथा या स्त्री-पुरुष नातेसंबंधांतील गुंतागुंतीचा वेध घेतात -- साधार स्पष्ट करा. २०
- Q.5. प्रिया तेंडुलकर यांच्या 'तिहार' या कथासंग्रहाचे परीक्षण करा. २०
- Q.6. अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ०५
- १) समीक्षा साहित्यकृतीचे मूल्यमापन करते. -- विधान चूक की बरोबर.
  - २) "माणसाइतका समर्थ सृजनात्मा मला भेटलाच नाही" ही ओळ कोणत्या कवितेतील आहे?
  - ३) सुहासिनी मानसिंग ही व्यक्तिरेखा कोणत्या कथेतील आहे ?
  - ४) विक्रम मेहता ही व्यक्तिरेखा कोणत्या कथेतील आहे ?
  - ५) जाहीरनामा या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. ०५
- १) . . . . हा समीक्षाग्रंथ भालचंद्र नेमाडे यांचा आहे.
समीक्षेची नवी रूपे / टीकास्वर्यवर
  - २) माझे विद्यापीठ मधील कवितांना . . . . या शहराची पार्श्वभूमी आहे.
मुंबई / पुणे
  - ३) पुढीलपैकी कोणते पुस्तक प्रिया तेंडुलकर यांचे आहे ?
जन्मलेल्या प्रत्येकाला / नव्या माणसाचे आगमन
  - ४) "आयुष्याचा अनुवादच कर सांगणारे खूप" ही ओळ . . . . या
कवितेतील आहे. माझे विद्यापीठ/विज्ञता विज्ञता स्वतःला
  - ५) . . . . ही व्यक्तिरेखा तिहार या कथेतील आहे.
शिबानी/नवाशा
- क) योग्य जोड्या लावा. ०५
१) ग्रंथसंवाद	माधव आचवल
२) साहित्याचे मानदंड	म. वा. थोंड
३) जास्वंद	गंगाधर गाडगीळ
४) प्रतिभासाधन	ना. सी. फडके
५) जाळ्यातील चंद्र	वि. शं. चौधुरे

अंबिकाबाई जाधव महिला महाविद्यालय वज्रेश्वरी

UNIT TEST फेब्रुवारी २०१९

बी.ए.भाग III सेमिस्टर VI

विषय : समकालीन मराठी साहित्य : दलित प्रवाह (६४७६०४)

दिनांक: ०८ .०२ .२०१९ वेळ: ९ .०० ते १० .०० गुण २५

१. दलित साहित्याचे स्वरूप विशेष सोदाहरण स्पष्ट करा . २०

किंवा

प्रेमानंद गज्जी यांच्या तनमाजोरी या नाटकातील संघर्षाचे स्वरूप विशद करा .

२. एका वाक्यात उत्तरे लिहा . ०५

१. दलित साहित्याचे प्रमुख प्रेरणा स्थान म्हणून कोणाच्या नावाचा उल्लेख करता येईल?

२. घोटभर पाणी ही एकांकिका कोणी लिहिली आहे?

३. आयदान हे आत्मकथन कोणी लिहिले आहे?

४. किरवंत या नाटकाचे नाटककार कोण आहेत?

५. भस्म या कांदबरीचे लेखक कोण आहेत ?

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Tuesday 26/03/2019	V (Repeater)	D.C. Marathi - Vangamayin Wad	02.30 PM to 05.00 PM	545904	75

सूचना :-

१) प्र.१ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

२) प्र.६ अनिवार्य आहे.

प्र. १ वाङ्मयीन वाद ही संकल्पना स्पष्ट करा.	२०
प्र. २ विविध वाङ्मयीन वादांचा थोडक्यात परिचय करून द्या.	२०
प्र. ३ अभिजात वादाचे स्वरूप स्पष्ट करा.	२०
प्र. ४ स्वच्छंदतावादाची पार्श्वभूमी सांगून त्याची संकल्पना स्पष्ट करा.	२०
प्र. ५ वास्तववाद म्हणजे काय ते सांगून वास्तववादाचे स्वरूप स्पष्ट करा.	२०
प्र. ६ अ) एका वाक्यात उस्तरे लिहा.	०५

१. 'वाद' या शब्दाला इंग्रजीत कोणता शब्द वापरला जातो ?
२. ग्रीक व रोम साहित्य कोणत्या वादाशी संबंधित आहे ?
३. कोणत्या वादात बुद्धीला, चिन्माला विशेष स्थान आहे ?
४. मराठी साहित्यात रोमँटिसिझमसाठी कोणत्या पर्यायी संज्ञा वापरल्या गेल्या आहेत ?
५. वास्तववादाचे एक रूप म्हणून कोणत्या वादाकडे पाहता येते ?

ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या भरा.

१. प्राचीन काळापासून चालत आलेली ----- ही एक प्रवृत्ती, दृष्टिकोन वा विचारसरणी आहे.
(वास्तववाद / अभिजातवाद)
२. वास्तववादाला इंग्रजीत ----- हा शब्द वापरला जातो.
(Empiricist / Realism)
३. बालकवी हे ----- वादाशी निगडित आहेत.
(वास्तववाद / स्वच्छंदतावाद)
४. प्लेटोच्या विचारात ----- चे प्रतिबिंब उमटते.
(मार्क्सवाद / वास्तववाद)
५. रोमँटिसिझमला प्रतिक्रिया म्हणून ----- वादाची निर्मिती झाली आहे.
(मार्क्सवाद / वास्तववाद)

क) जोड्या जुळवा.

अ	ब
१. भालचंद्र नेमाडे	अ. मार्क्सवाद
२. कार्लमार्क्स	ब. स्त्रीवाद
३. सानिया	क. कलावाद
४. ना.सी.फडके	ड. देशीवाद
५. वि.स.खांडेकर	इ. जीवनवाद

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 28/03/2019	V (Repeater)	D.C. Marathi- Madhayugin Marathi Vagmayacha Itihas -1	02.30 PM To 05.00 PM	546004	75

सुचना. प्र 1 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

प्र.6 वा आवश्यक .

प्र 1 : यादवकालीन ग्रंथनिर्मितीचे स्वरूप व ग्रंथनिर्मिती मागील प्रेरणा स्पष्ट करा. ?

20

प्र.2 : महानुभाव पंथातील साती ग्रंथांचा परिचय करून द्या?

20

प्र.3 : 'ज्ञानदेवे सचिलां पाया' या उक्तीचे मर्म ज्ञानेश्वरांच्या काव्य वाङ्मयाच्या आधारे स्पष्ट करा.

20

प्र.4. : अहमदी कालीन प्रमुख पंडित कधीचा परिचय करून द्या ?

20

प्र.5 : 'संत एकनाथांचे वाङ्मय हे बहुविध स्वरूपाचे आहे' या विधानाचे स्वरूप सोदाहरणसह स्पष्ट करा.

20

प्र.6 : अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा :

05

1. विवेकसिंधू हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे.

2. 'वृत्तिस्थळात' कोणाच्या आठवणी सांगितल्या आहेत.

3. ज्ञानेश्वरांच्या गुरूचे नाव सांगा.

4. चतुःश्लोकी भागवत हा ग्रंथ कोणाचा आहे.

5. 'अंधव हूसेनी' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे.

ब) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा .

05

1. संत ज्ञानेश्वरांचा जन्म ..... या गावी झाला.

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Tuesday 26/03/2019	VI Fresh	D. C. Marathi – Kavyashashtra	11.00 AM To 01.30 PM	646304	75

सूचना : 1) प्र. 1 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्र. 6 अनिवार्य आहे.

- प्र.1 संस्कृत काव्यशास्त्रातील काव्यलक्षणांची चर्चा करा. 20
- प्र.2 मम्मटाने सांगितलेल्या काव्यप्रयोजनांचे विवेचन करा. 20
- प्र.3 अभिधा, लक्षणा व व्यंजना या शब्दशक्तींचा थोडक्यात परिचय करून द्या. 20
- प्र.4 अलंकार म्हणजे काय ते सांगून शब्दालंकार व अर्थालंकार यांचे थोडक्यात विवेचन करा. 20
- प्र.5 टिपा लिहा. 20
- अ) वक्रोक्ती
ब) प्रतिभा
क) अभिधा
ड) अनुप्रास
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
- विदग्ध लोकांची बोलण्याची पद्धत अशी वक्रोक्तीची व्याख्या कोणी केली आहे?
  - अलंकाराचे किती प्रकार मानले जातात?
  - प्रमुख काव्यकारणे सांगा.
  - 'लक्षणा' या शब्दशक्तीद्वारे व्यक्त होणाऱ्या अर्थाला काय म्हणतात?
  - सर्वात शिरोभूत प्रयोजन कोणते?
- प्र.6 ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05
- रीतिविचार — मांडला आहे. (वामन/भामह)
  - अर्थप्राप्ती हे — आहे. (काव्यलक्षण/काव्यप्रयोजन)
  - अपूर्व अशी वस्तूनिर्मिती करणारी — म्हणजे प्रतिभा होय. (प्रज्ञा/आज्ञा)
  - व्यंजना ही शब्दशक्ती — अर्थ व्यक्त करते. (सूचितार्थ/मुख्यार्थ)
  - अलंकार हा अर्थालंकार आहे तसाच शब्दालंकारही आहे. (श्लेष/अनुप्रास)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 27/03/2019	IV (Fresh)	D. C. Marathi – Marathi Katha	11.00AM To 01.30PM	445704	75

Instruction

- प्रश्न क्रमांक १ आणि प्रश्न क्रमांक ६ अनिवार्य आहे.
- प्रश्न क्रमांक २ ते ५ पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- प्रत्येक साहित्यकृतीवर किमान एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

- प्रश्न १ कथा या साहित्यप्रकाराची संकल्पना स्पष्ट करून घटकांसंबंधी विवेचन करा. २०
- प्रश्न २ १९७५ नंतरच्या मराठी कथेतील वेगवेगळ्या प्रवाहांचा सोदाहरण परामर्श द्या २०
- प्रश्न ३ '१९७५ नंतरची मराठी कथा' या पुस्तकातील स्त्रीवादी कथांचा आढावा घ्या. २०
- प्रश्न ४ '१९७५ नंतरच्या मराठी कथा' या कथासंग्रहाची वैशिष्ट्ये सांगा. २०
- प्रश्न ५ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) २०
- १ फिनिक्सच्या राखेतून उठला मोर या कथेतील महानगरी वास्तव
  - २ रूट्स या कथेतील मानवी नातेसंबंध
  - ३ गवनेर या कथेचा नायक
- प्रश्न ६ अ योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. ०५
- १ ----- हे मराठी विज्ञानकथाकार म्हणून प्रसिद्ध आहेत.
(जयंत नारळीकर / व्यंकटेश माडगुळकर)
  - २ करणी ही कथा ----- प्रवाहातील कथा आहे.
(दलित / आदिवासी)
  - ३ ----- हे वर्ष आंतरराष्ट्रीय महिला वर्ष म्हणून जाहीर झाले
(१९६० / १९७५)
  - ४ प्रतिमा हंगोले यांच्या कथांमध्ये ----- मधील ग्रामीण जीवनाचा उत्स्फूर्त आविष्कार दिसतो.
(विदर्भ / कोकण)
  - ५ परिव्राजक हा शब्द ----- तत्वज्ञानाशी संबंधित आहे.
(बौद्ध / जैन)
- ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा ०५
- १ आदिवासी साहित्याशी संबंधित दोन नियतकालिकांची नावे लिहा.
  - २ दोन दलित कथाकारांची नावे लिहा.

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 09/04/2018	VI (Fresh Repeater)	D.C. Marathi – Samakalin Vangmayin Pravah – Dalit Sahitya	11.00 AM To 01.30 PM	647604 (New)	75

सूचना प्र.१ आणि प्र.६ अनिवार्य

प्र. २ ते प्र.५ कोणतेही २ सोडवा

प्रत्येक साहित्यकृतीवर प्रश्न सोडवणे अनिवार्य

- 1) दलित साहित्याचे स्वरूप स्पष्ट करा. 20
- 2) जमिनदार आणि वेठबिगार यांच्यातील परस्परसंबंध 'तन-माजोरी' नाटकातून कशा रीतीने चित्रित केला आहे, हे स्पष्ट करा. 20
- 3) 'मेलेलं पाणी' या कादंबरीचा परामर्श घ्या. 20
- 4) 'मेलेलं पाणी' या कादंबरीतील समस्येचे चित्रण करा. 20
- 5) 'तन-माजोरी' नाटकातील 'गण्या व इंगळे मास्तर' ह्या दोन व्यक्तिरेखांची चर्चा करा. 20

प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05

- 1) 'मेलेलं पाणी' ह्या कादंबरीत कुठल्या समाजाच्या समस्येचे चित्रण आले आहे?
- 2) 'तन-माजोरी' या नाटकात कुठल्या लोकांचा परस्पर संघर्ष चित्रित केला आहे?
- 3) 'प्रेमानंद गज्वी' यांच्या कुठल्याही दोन नाटकांची नावे सांगा.
- 4) 'आयदान' हे आत्मचरित्र कुणी लिहिले आहे?
- 5) दलित साहित्यामध्ये कोणत्या साहित्यप्रकारांची अधिक निर्मिती झाली.

प्र.7 अ) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05

- 1) बोराना ..... करिता नाडल जात होत. (आग / पाणी)
- 2) दलित साहित्याचे प्रमुख प्रेरणास्थान ..... हे आहेत. (सावित्रीबाई फुले / डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर)
- 3) बोरामध्ये बी.ए.शिक्षण ..... या तरुणाने घेतले आहे. (बापू / यदनप्पा)
- 4) क्रांतीचा नवा अंकुर म्हणून ..... यांच्याकडे पाहिले जाते. (वाश्या / काश्या)
- 5) माझ्या जल्माची चित्तरकथा हे आत्मचरित्र ..... यांनी लिहिले. (बेबी कांबळे / शांताबाई कृ. कांबळे)

ब) जोड्या लावा.

1) प्रेमानंद गज्वी	मेलेलं पाणी
2) अशोक व्हटकर	सांगावा
3) शंकरराव खरात	घोटभर पाणी
4) बेबी कांबळे	उत्थान गुंफा
5) यशवंत मनोहर	जिणं आमुच

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Tuesday 16/10/2018	VI (Repeater)	A.P.C. Marathi – Grantha Parikshan Ani Grantha Samiksha	02.30 PM To 05.00 PM	665404	75

सूचना - १) प्रश्न क्र. १ आणि प्रश्न क्र. ६ अनिवार्य आहे.

२) प्रश्न क्र. २ ते ५ पैकी दोन प्रश्न सोडवावे. मात्र प्रत्येक संहितेवर एक प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.

- १) ग्रंथपरीक्षण आणि ग्रंथसमीक्षा या संकल्पनेमधील वेगळेपण स्पष्ट करा. 20
- २) 'माझे विद्यापीठ' या काव्यसंग्रहाचे वेगळेपण स्पष्ट करा. 20
- ३) कामगार वर्गाचे चित्रण 'माझे विद्यापीठ' या काव्यसंग्रहातून कशा प्रकारे साकार झाले आहे. 20
- ४) 'तिहार' या कथासंग्रहाचे वेगळेपण स्पष्ट करा. 20
- ५) 'तिहार' या कथासंग्रहातून व्यक्त होणारे अनुभवविश्व स्पष्ट करा. 20
- ६) अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 04
- १) 'जाळ्यातील चंद्र' या पुस्तकाचे लेखक कोण ?
- २) 'सनद' हा काव्यसंग्रह कोणत्या कवीचा आहे ?
- ३) समीक्षा व्यापारात कोणती गोष्ट महत्त्वाची असते ?
- ४) 'ज्याचा त्याचा प्रश्न' हा कथासंग्रह कोणाचा आहे ?
- ५) 'विशाखा' हा काव्यसंग्रह कोणाचा आहे ?
- ब. योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 04
- १) ग्रंथपरीक्षणात ग्रंथाची ..... असते. (इलक / माहिती)
- २) 'माझे विद्यापीठ' मधील कविता .....संस्कृतीचे दर्शन घडवितात. (शहरी / ग्रामीण)
- ३) 'माझे विद्यापीठ' ह्या काव्यसंग्रहास ..... वर्षे पूर्ण झाली. (५१ / ५५)
- ४) 'तिहार' कथासंग्रहातील ..... ही कथा अध्यात्मवर आधारित आहे. (मा / बाप)
- ५) 'तिहार' कथेत ..... हे प्रमुख पात्र आहे. (वसुमती सरकार / अनसूया)
- क. जोड्या जुळवा. 04
- १) पंचतारांकित लोकसत्ता
- २) जाहिरनामा माधव आचवल
- ३) ग्रंथसंवाद प्रिया तेंडुलकर
- ४) लोकरंग नारायण सुर्वे
- ५) जास्वंद वि.शं. चौघुले.

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 15/10/2018	VI (Repeater)	D.C. Marathi – Samakalln Vangamyin Pravah-Dalit Sahitya	02.30 PM to 05.00 PM	647604	75

सूचना:- 1) प्रश्न क्र. 1 ते 5 पैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
2) प्रश्न क्र. 6 वा अनिवार्य आहे.

- प्र.1 दलित साहित्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 'तनमाजोरी' नाटकातून जमिनदार आणि वेठबिगार यांच्या संबंधाचे चित्रण करा. 20
- प्र.3 'मेलेले पाणी' या कादंबरीचे स्वरूप स्पष्ट करा. 20
- प्र.4 'मेलेले पाणी' या कादंबरीतील समस्या सोदाहरण सांगा. 20
- प्र.5 प्रेमानंद गज्बी यांच्या लेखनाचे विशेष तन-माजोरी नाटकातून कसे व्यक्त होतात ते सोदाहरण सांगा. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा 05
- मेलेले पाणी ह्या कादंबरीत कुठल्या समाजाचे चित्रण आले आहे?
  - तन-माजोरी नाटकाचा विषय काय?
  - प्रेमानंद गज्बी हे कुठल्या नाटकांबद्दल लिहितात. त्यांच्या नाटकाचे विषय कुठले आसतात.
  - 'आयदान' हे आत्मचरित्र कुणी लिहिले?
  - दलित साहित्यामध्ये कोणत्या साहित्यप्रकारांची अधिक निर्मिती झाली?
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05
- ढोरांना — करिता नाडल जात होत. (आग/पाणी)
  - दलित साहित्याचे प्रमुख प्रेरणास्थान — हे आहेत. (म. जोतीबा फुले/डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर)
  - ढोरांमध्ये बी. ए. शिक्षण — या तरुणाने घेतले आहे. (बापू/यदनप्पा)
  - क्रांतीचा नवा अंकुर म्हणून — यांच्याकडे पाहिले जाते. (वाश्या/काश्या)
  - माझ्या जल्माची चितरकथा हे आत्मचरित्र — यांनी लिहिले. (बेबी कांबळे/शांताबाई कृष्णाजी कांबळे)
- क) योग्य जोड्या लावा. 05
'अ' गट	'ब' गट
1. प्रेमानंद गज्बी	1. मेलेले पाणी
2. अशोक व्हटकर	2. सांगावा
3. शंकरराव खरात	3. घोटभर पाणी
4. बेबी कांबळे	4. उत्थानगुंफा
5. यशवंत मनोहर	5. जिणं आमुचं

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 13/10/2018	VI (Repeater)	Marathi – Marathi Natak	02.30 PM to 05.00 PM	646504	75

Instruction:

- i) प्र.क. १ आणि ६ अनिवार्य आहे.
- ii) प्र.क. २ ते ५ पैकी २ प्रश्न सोडवा.
- iii) मात्र प्रत्येक संहितेवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- Q.1.** 'नाटक' या साहित्य प्रकाराची संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करून नाटकाच्या मुख्य घटकांचा परामर्श घ्या. २०
- Q.2.** रत्नाकर मत्करी यांच्या 'आरण्यक' या नाटकाचे परीक्षण करा. २०
- Q.3.** 'आरण्यक' या नाटकातील मुख्य पात्रांचा परिचय करून घ्या. २०
- Q.4.** चं.प्र. देशपांडे लिखित 'ढोल -ताशे'या नाटकातील संघर्षाचे स्वरूप स्पष्ट करा. २०
- Q.5.** 'ढोल -ताशे'या नाटकातील आशयसूत्राचे सविस्तर विवेचन करा. २०
- Q.6.** अ.एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ०५
- १) नाटकाच्या दोन मुख्य प्रकारांची नावे सांगा.
  - २) 'घर तिघांचं हवं' या नाटकाचे लेखक कोण आहेत?
  - ३) 'आरण्यक' या नाटकाची कथावस्तू कोणत्या महाकाव्यावर आधारलेली आहे?
  - ४) 'ढोल -ताशे'या नाटकातील दोन पुरुष पात्रांची नावे सांगा.
  - ५) भरतमुनीनी लिहिलेल्या नाटयविषयक ग्रंथाचे नाव सांगा.
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. ०५
- १) ..... हा रंगभूमी दिन होय. ५ नोव्हेंबर / १ डिसेंबर
  - २) .....ही आरण्यक नाटकातील व्यक्तिरेखा आहे. विदुर / सुग्रीव
  - ३) ..... हे नाटक चं.प्र. देशपांडे यांचे आहे. नाणेफेक / सावल्या
  - ४) ..... हा सुखांतिकेचा उपप्रकार आहे. अतिनाटय / उपहासिका
  - ५)..... हा नाटयाचा महत्वपूर्ण घटक होय. कथन / संवाद
- क) योग्य जोडया लावा. ०५
- १) संगीत सौभद्र प्रेमानंद गज्वी
  - २) तो भी नव्हेच प्रशांत दळवी
  - ३) गिधाडे प्र.के.अत्रे
  - ४) आंबेडकर आणि गांधी अण्णासाहेब किर्लोस्कर
  - ५) चारचौबी विजय तेंडुलकर

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 06/10/2018	V (Fresh/ Repeater)	D.C. Marathi – Atmapar Lekhan	02.30 PM To 05.00 PM	546104	75

Instruction

I) प्र.क्र. १ आणि प्र.क्र. ६ अनिवार्य आहे.

II) प्र.क्र. २ ते प्र.क्र. ५ पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ आत्मपर लेखन ही संकल्पना स्पष्ट करून तिचे स्वरूप लिहा? २०
- प्रश्न २ विजय तेंडुलकर यांच्या 'कोवळी उन्हे' या ललित गद्याचे वैशिष्ट्ये लिहा. २०
- प्रश्न ३ आधुनिक मराठीतील आत्मपर लेखनाचा संक्षिप्त आढावा लिहा. २०
- प्रश्न ४ श्रीमती कावेरी कर्वे यांच्या 'हिगण्याच्या माळावरून' या आत्मचरित्राचे वैशिष्ट्ये लिहा. २०
- प्रश्न ५ भारतरत्न महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांचे शैक्षणिक योगदान लिहा. २०
- प्रश्न ६ वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा.
- अ) एका वाक्यात उत्तरे द्या. ०५
- १) बुद्धक या शब्दाचा अर्थ लिहा.
- २) महिला विद्यापीठाची स्थापना कधी झाली?
- ३) पुण्यात मुर्लीसाठी पहिली शाळा महात्मा फुले यांनी कधी काढली?
- ४) प्रिन्स ऑफ वेल्स म्युझियम कोठे आहे?
- ५) स्काऊट गाईडचे संस्थापक कोण आहेत?
- ब) योग्य पर्याय निवडा. ०५
- १) १९०९ साली मुंबईचे गव्हर्नर सर _____ यांनी संस्थेला भेट दिली. (सर जॉर्ज क्लार्क, सर जॉर्ज बादशाहा)
- २) सौ. आनंदीबाई कर्वे यांचे निधन _____ मध्ये झाले. (१९५०, १९६०)
- ३) महर्षी कर्वे यांना भारतरत्न हा सर्वोच्च मान _____ ला मिळाला. (२६ जाने. १९५८, २६ जाने. १८५८)
- ४) 'कोवळी उन्हे' हे पुस्तक कोणत्या प्रकाशनाने प्रकाशित केले. (राजहंस, मौज प्रकाशन)
- ५) थॉमसन फाउंडेशन हे इंग्रजी नियतकालिक _____ या देशाचे आहे. (ब्रिटन, जर्मनी)
- क) योग्य जोड्या जुळवा. ०५
- १) उचल्या अ) शरणकुमार लिंबाळे
- २) अवकरमाशी ब) लक्ष्मण गायकवाड
- ३) आठवणीचे पक्षी क) गोदावरी परुळेकर
- ४) जेव्हा माणूस जागा होतो ड) प्र.ई. सोनकांबळे
- ५) जीणं आमुचं इ) बेबी कांबळे

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 06/04/2018	VI Fresh Repeater	D. C. Marathi – Marathi Natak	11.00 AM To 01.30 PM	646504	75

सूचना :-

- 1) प्रश्न क्र. 1 व 6 अनिवार्य आहे.
  - 2) प्रश्न क्र. 2 ते 5 पैकी दोन प्रश्न सोडवा. मात्र प्रत्येक सहितेवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
1. नाटक म्हणजे काय ते सांगून नाटकाच्या मुख्य घटकांचा परामर्श घ्या. 20.
  2. रत्नाकर मतकरी यांच्या शारण्यक या नाटकातील आषयसूत्राचे सविस्तर विप्लेशन करा. 20
  3. शारण्यक या नाटकातील पात्रांचा परिचय करून द्या. 20
  4. चं. प्र. देशपांडे यांच्या श्दोलताषे या नाटकाचे परीक्षण करा. 20
  5. श्दोलताषे या नाटकातील संघर्शाचे स्वरूप विषद करा. 20
  6. अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 15
    1. नाटकाला पंचमवेद असे कोणी म्हटले आहे द
    2. संगीत मानापमान ही सुखान्तिका आहे. -- विधान चूक की बरोबर
    3. आरण्यक हे नाटक कोणत्या महाकाव्यावर आधारलेले आहे द
    4. ढोल-ताषे या नाटकातील दोन पात्रांची नावे सांगा.
    5. मराठी रंगभूमी दिन कोणत्या दिवशी साजरा केला जातो द
  - ब. योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.
    1. . . . . हे नाटयाचे मूलद्रव्य होय. कथन/संवाद
    2. एक गगनभेदी किंकाळी हे नाटक . . . . . यांनी लिहिले आहे.
    3. . . . . हा आरण्यक या नाटकाचा पहिला अंक आहे.
रत्नाकर मतकरी / चं.प्र.देशपांडे
    4. युयुत्सु हा धृतराश्ट्राचा . . . . . आहे. पिता / पुत्र
    5. . . . . हा षोकान्तिकेचा उपप्रकार आहे. प्रहसन/अतिनाटय
  - क. योग्य जोडया जुळवा.

1. संगीत पारदा	विजय तेंडुलकर
2. लग्नाची बेडी	वसंत कानेटकर
3. हिमालयाची सावली	सतीष आळेकर
4. कमला	गो. ब. देवल.
5. महापूर	प्र. के. अत्रे

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 08/10/2018	V (Fresh/ Repeater)	D.C. – Marathi – Marathi Kadamabari	02.30 PM To 05.00 PM	546204	75

सुचना. प्र १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

प्र.६ या आवश्यक .

- प्र.१ कादंबरी म्हणजे काय ते सांगून कादंबरीचे घटक बाबित्तर स्पष्ट करा. २०
- प्र.२. गौरी देशपांडे व उत्तम षडू तुपे यांच्या कादंबरी लेखनाचा थोडक्यात आढावा घ्या. २०
- प्र.३. गौरी देशपांडे यांच्या 'गोफ' या कादंबरीचे विशेष सांगा. २०
- प्र.४. 'भ्रम' ही जातीय व्यवस्थेच्या रूढीतून मुक्त होऊन 'माणूस' म्हणून जगू पाहणा-या माणसाची कथा आहे. या विधानाची चर्चा करा. २०
- प्र.५. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) २०

१. गोफ मधील वसुमती

२. गोफ मधील भाषाशैली.

३. भ्रम मधील शंकर भ्रम्या

४. भ्रम मधील जातपंचायत

प्र.६. अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ५

१. कादंबरीच्या निवेदन पध्दतीची नावे सांगा.

२. शंकर भ्रम्याच्या पत्नीचे नाव काय आहे.

३. भ्रम या चित्रपटात शंकर भ्रम्याची भूमिका कोणी केलेली आहे.

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Tuesday 09/10/2018	V (Fresh/ Repeater)	A. P. C. Marathi – Prasar Madhyamansathi Marathi	02.30 PM To 05.00 PM	565304	75

सूचना: प्र. १ ते ५ पैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

प्र.६ अनिवार्य आहे.

१. प्रसारमाध्यमे आणि भाषा यांचा परस्परसंबंध असतो' या विधानाचा परामर्श घ्या. २०

२. स्तंभलेख म्हणजे काय ते सांगून पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर वृत्तपत्रासाठी स्तंभलेख तयार करा. २०

१. स्त्रियांचे सबलीकरण

२. वाढती महागाई

३. पर्यावरण संरक्षण

३. बातमी म्हणजे काय ते सांगून वृत्तपत्र, आकाशवाणी व दूरदर्शन या माध्यमांतील बातमीचे स्वरूप स्पष्ट करा. २०

४. पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर वृत्तपत्र मुलाखतीसाठी प्रश्नावली तयार करा. २०

१. समाजसेवक

२. साहित्यिक.

३. खेळाडू

५. पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर आकाशवाणी किंवा दूरदर्शनासाठी वृत्तलेखन तयार करा. २०

१. प्रदूषण

२. दहशवाद

३. शेतकरी आत्महत्या

६ एका वाक्यात उत्तरे द्या.

०५

अ. १. कोणत्याही दोन मराठी नियतकालिकाची नावे लिहा.

२. दोन वृत्तवाहिनीची नावे लिहा.

३. क्विंतांखती या त्रैमासिकाचे संपादकाचे नाव लिहा.

४. डिस्कव्हरी ही वाहिनी कोणत्या विषयासाठी प्रसिद्ध आहे.

५. आकाशवाणीचे बीदवाक्य काय आहे.

ब. रिकाम्या जागा भरा.

०५

१. ....या ललित मासिकाच्या संपादक आहे.....(निद्या बाळ / अशोक कौठावळे)

२. नवअनुष्ठुभ हे..... आहे.....(त्रैमासिक / वृत्तपत्र)

३. 'पत्र नव्हे मित्र' हे..... या वृत्तपत्राचे घोषवाक्य आहे (सामना / महाराष्ट्र टाईम्स)

४. लोकसंग ही पुरवणी..... या वर्तमानपत्राच्या रविवार आवृत्तीमध्ये येतेक

(लोकमत / लोकसत्ता)

५. गुजरातीच्या संपादकाचे लिहिलेल्या लेखाला..... म्हणतात (अग्रलेख / स्तंभलेख)

क. योग्य जोड्या लावा.

०५

१. केसरी

गोपाल आगरकर

२. काळ

राजाराम मोहनराय

३. दर्पण

बाळ गंगाधर टिळक

४. संवादकौमुदी

बाळशास्त्री जांभेकर

५. सुधाकर

शि.म.पंराजपे

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 09/04/2018	VI (Fresh Repeater)	D.C. Marathi – Samakalin Vangmayin Pravah – Dalit Sahitya	11.00 AM To 01.30 PM	647604	75

Instruction:

- i) प्र.क.१ आणि ६ अनिवार्य आहे.
- ii) प्र.क.२ ते ५ पैकी २ प्रश्न सोडवा.
- iii) मात्र प्रत्येक संहितेवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- Q.1. दलित साहित्य ही संकल्पना स्पष्ट करून दलित साहित्याचे स्वरूप विशद करा. २०
- Q.2. विद्रोहापासून करुणेपर्यन्त झालेला प्रवास उत्थानगुंफा मधून कसा प्रत्ययाला येतो ते सोदाहरण स्पष्ट करा. २०
- Q.3. यशवन्त मनोहर यांच्या उत्थानगुंफा या काव्यसंग्रहाचे परीक्षण करा. २०
- Q.4. शंकरराव खरात यांच्या सांगावा या कथासंग्रहातून उपेक्षितांचे अनुभव विश्व कसे व्यक्त होते, ते विशद करा. २०
- Q.5. सांगावा या कथासंग्रहाचे वाङ्.मयीन मूल्यमापन करा. २०
- Q.6. अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ०५
- १) दलित साहित्याचे मुख्य प्रेरणास्थान कोणते ?
  - २) 'आठवणीचे पक्षी' हे आत्मपर लेखन कोणाचे आहे ?
  - ३) मेलेलं पाणी ही कादंबरी कोणी लिहिली आहे ?
  - ४) किरवंत हे नाटक कोणी लिहिले आहे ?
  - ५) सांगावा या कथा संग्रहातील दोन कथांची नावे सांगा ?
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. ०५
- १) 'दलित साहित्य चिंतन' हा समीक्षा ग्रंथ ..... यांनी लिहिला आहे. भालचंद्र फडके / यशवन्त मनोहर
  - २) तराळ -अंतराळ हे आत्मकथन ..... यांचे आहे. शंकरराव खरात / दया पवार
  - ३) ..... हे दलित साहित्यविषयक नियतकालिक आहे. अस्मितादर्श / ललित
  - ४) _____ ही सांगावा या कथेतील व्यक्तिरेखा आहे. रामा महार / गंगाराम
  - ५) उत्तम बंडू तुपे यांची ..... ही कादंबरी मसण जोगी शूद्र / भस्म जमातीचे दर्शन घडविते.
- क) योग्य जोड्या लावा. ०५
- १) उत्खनन केशव मेश्राम
  - २) वाटा पळवाटा लक्ष्मण माने
  - ३) उपरा शांताबाई कांबळे
  - ४) तनमाजोरी दत्ता भगत
  - ५) भाज्या जल्माची चित्तरकथा प्रेमनंद गज्वी

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 11/04/2018	VI Fresh Repeater	A P C. Marathi – Grantha Parikshan Ani Grantha Samiksha	11.00 AM To 01.30 PM	665404	75

सुचना : 1) प्रश्न क्र. 1 आणि 6 अनिवार्य आहे.
2) प्रश्न क्र. 2ते 5 पैकी दोन प्रश्न सोडवावे.

- प्र.1 ग्रंथपरीक्षण म्हणजे काय ते सांगून ग्रंथपरीक्षण आणि ग्रंथसमीक्षा या संकल्पनेतील वेगळेपणा स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 सामान्य कष्टकरी माणसाचे जगणे 'माझे विद्यापीठ' या काव्यसंग्रहातून कसे चित्रित झाले आहे ते सोदाहरण स्पष्ट करा. 20
- किंवा
- प्र.3 नारायण सुर्वे लिखित 'माझे विद्यापीठ' या काव्यसंग्रहाचे वैशिष्ट्य लिहा. 20
- प्र.4 'तिहार' या काव्यसंग्रहातून व्यक्त होणारे अनुभवविश्व स्पष्ट करा. 20
- किंवा
- प्र.5 प्रिया तेंडूलकर लिखित 'तिहार' या कथासंग्रहाचे वेगळेपण स्पष्ट करा. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
- 1) नारायण सुर्वे यांच्या दोन कवितासंग्रहाची नावे लिहा.
  - 2) 'नाना' ही व्यक्तिरेखा कोणत्या कथेतील आहे?
  - 3) 'पंचतारांकित' हा कथासंग्रह कुणी लिहिला?
  - 4) 'नव्या माणसाचे आगमन' हा कवितासंग्रह कोणी लिहिला?
  - 5) 'समीक्षेची नवी रूपे' या ग्रंथाचा कर्ता कोण ते लिहा.
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05
- 1) ज्या खडकावर घुसळली मान त्या — विश्वास ठेव. (वचनावर / माणसावर)
  - 2) तिहार हे नाव — संबंधीत आहे. (जेल / अग्नी)
  - 3) सुब्रोतो बॅनर्जी हे नाव — कथेशी संबंधीत आहे. (तिहार / शिवानीची अनहिता)
  - 4) कोंडवाडा हा कवितासंग्रह — यांनी लिहिला आहे. (नामदेव ढसाळ / दया पवार)
  - 5) तूर्तास हा कवितासंग्रह — यांनी लिहिला आहे. (दासू वैद्य / अरूण काळे)

क) योग्य जोडया जूळवा.

अ

1. सनद
2. ज्याचा-त्याचा प्रश्न
3. ग्रंथ संवाद
4. प्रतिभासाधन
5. कथा, संकल्पना आणि समीक्षा

ब

1. सुधा जोशी
2. ना.सी.फडके
3. वि.श.चौघुले
4. नारायण सुर्वे
6. प्रिया तेंडूलकर

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 06/10/2018	V (Fresh/ Repeater)	D.C. Marathi – Atmapar Lekhan	02.30 PM To 05.00 PM	546104	75

Instruction

I) प्र.क्र. १ आणि प्र.क्र. ६ अनिवार्य आहे.

II) प्र.क्र. २ ते प्र.क्र. ५ पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ आत्मपर लेखन ही संकल्पना स्पष्ट करून तिचे स्वरूप लिहा? २०
- प्रश्न २ विजय तेंडुलकर यांच्या 'कोवळी उन्हे' या ललित गद्याचे वैशिष्ट्ये लिहा. २०
- प्रश्न ३ आधुनिक मराठीतील आत्मपर लेखनाचा संक्षिप्त आढावा लिहा. २०
- प्रश्न ४ श्रीमती कावेरी कर्वे यांच्या 'हिंगण्याच्या माळावरून' या आत्मचरित्राचे वैशिष्ट्ये लिहा. २०
- प्रश्न ५ भारतरत्न महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांचे शैक्षणिक योगदान लिहा. २०
- प्रश्न ६ वस्तुनिष्ठ प्रश्न सोडवा.
- अ) एका वाक्यात उत्तरे द्या. ०५
- १) ब्रुदुक या शब्दाचा अर्थ लिहा.
- २) महिला विद्यापीठाची स्थापना कधी झाली?
- ३) पुण्यात मुर्लीसाठी पहिली शाळा महात्मा फुले यांनी कधी काढली?
- ४) प्रिन्स ऑफ वेल्स म्युझियम कोठे आहे?
- ५) स्कारूट गाईडचे संस्थापक कोण आहेत?
- ब) योग्य पर्याय निवडा. ०५
- १) १९०९ साली मुंबईचे गव्हर्नर सर _____ यांनी संस्थेला भेट दिली. (सर जॉर्ज क्लार्क, सर जॉर्ज बादशाहा)
- २) सौ. आनंदीबाई कर्वे यांचे निधन _____ मध्ये झाले. (१९५०, १९६०)
- ३) महर्षी कर्वे यांना भारतरत्न हा सर्वोच्च मान _____ ला मिळाला. (२६ जाने. १९५८, २६ जाने. १८५८)
- ४) 'कोवळी उन्हे' हे पुस्तक कोणत्या प्रकाशनाने प्रकाशित केले. (राजहंस, मौज प्रकाशन)
- ५) थॉमसन फाउंडेशन हे इंग्रजी नियतकालिक _____ या देशाचे आहे. (ब्रिटन, जर्मनी)
- क) योग्य जोड्या जुळवा. ०५
- १) उचल्या अ) शरणकुमार लिंबाळे
- २) अक्करमाशी ब) लक्ष्मन गायकवाड
- ३) आठवणीचे पक्षी क) गोदावरी परुळेकर
- ४) जेव्हा माणूस जागा होतो ड) प्र.ई. सोनकांबळे
- ५) जीणं आमुचं इ) बेबी कांबळे

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 02/04/2018	VI Fresh Repeater	D. C. Marathi – Kavyashashtra	11.00 AM To 01.30 PM	646304	75

Instructions: 1) प्र. 1 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्र. 6 अनिवार्य आहे.

- प्र.1 भारतीय साहित्यशास्त्रकारांनी काव्याची कोणेकोणती लक्षणे सांगितली आहेत. 20
- प्र.2 साहित्याची प्रयोजने स्पष्ट करा. 20
- प्र.3 काव्यनिर्मितीच्या कारणांची सोदाहरण चर्चा करा. 20
- प्र.4 शब्दशक्ती म्हणजे काय ते सांगून अभिधा व व्यंजना या शब्दशक्ती थोडक्यात स्पष्ट करा. 20
- प्र.5 अलंकार विचार ही संकल्पना स्पष्ट करा. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1. "ननु शब्दोर्थो काव्यम्" ही व्याख्या कोणाची?
  2. 'व्युत्पत्ती' या काव्यकारणास दण्डीने कोणते नाव दिले?
  3. सर्व प्रयोजनात शिरोभूत प्रयोजन कोणते?
  4. लक्षणे द्वारे कोणता अर्थ व्यक्त होतो.
  5. काव्यास शोभा आणणारा घटक कोणता?
- प्र.6 ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05
1. शब्दार्थो सहितो काव्यम् ही व्याख्या — याने केली. (भामह/दण्डी)
  2. गंगालहरी हे काव्य — याने लिहीले. (जगन्नाथ/क्षेमेंद्र)
  3. प्रतिभा ही — शक्ती आहे. (लौकीक/अलौकीक)
  4. अभिधा शक्तीद्वारे — अर्थ व्यक्त होतो. (मुख्य/दुय्यम)
  5. काव्यास — या घटकामुळे सौंदर्य प्राप्त होते. (अलंकार/रीती)
- प्र.6 क) योग्य जोड्या जुळवा 05
अ	ब
अ. विश्वनाथ	1. मुख्यार्थ
ब. अभ्यास	2. अलंकार
क. लक्षणा	3. कृष्णदयार्णव
ड. श्लेष	4. काव्यकारण
इ. हरिवरदा	5. रसयुक्त काव्य

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 04/04/2018	VI Fresh/ Repeater	D.C. Marathi- Madhyayugin Marathi Vagmayacha Itihas- II	11.00 AM To 01.30 PM	646404	75

सूचना: 1) प्र.क्र. 6 अनिवार्य.

2) प्र.क्र. 1 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवावेत.

- प्र.1 पेशवेकालीन राजकीय सामाजिक सांस्कृतिक धार्मिक परिस्थितीचा आढावा घ्या. 20
- प्र.2 समर्थ रामदासांच्या वैविध्यपूर्ण वाङ्मयीन कर्तृत्वाचा आढावा घ्या. 20
- प्र.3 प्रमुख पंडीत कवींचा परिचय करून द्या. 20
- प्र.4 शाहिरी काव्य म्हणजे काय ते सांगून त्याच्या प्रेरणा व स्वरूप स्पष्ट करा. 20
- प्र.5 शिवकालीन बखरींचा आढावा घ्या. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1. 'केशवचैतन्य' यांनी तुकारामांना कोणता मंत्र दिला?
  2. कोणत्या संप्रदायाची हनुमान ही प्रोत्साहक शक्ती आहे?
  3. मोरोपंताचे आराध्य दैवत कोणते?
  4. सगन भाऊली कलगी- तुऱ्याचे सामने कृष्णारा शाहीर कोण?
  5. शिवलीलामृत हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
- ब) रिकाम्या जागा भरा. 05
1. 'आनंदाचे डोही आनंद तरंग' हा अभंग — यांचा आहे. (संत तुकाराम/संत एकनाथ)
  2. 'आर्याभारत' हा ग्रंथ — यांचा आहे. (मोरोपंत/श्रीधर)
  3. "बिकट वाट वहिवाट नसावी। धोपट मार्ग सोडू नको" असा उपदेश — यांनी केला आहे. (होनाजी बाळा/अनंत फंदी)
  4. "घनश्याम सुंदरा श्रीधरा..." ही भूपाळी — यांची आहे. (होनाजी बाळा/सगनभाऊ)
  5. शिव दिग्विजय ही बखर — यांनी लिहिले आहे. (कृष्णाजी अनंत सभासद/खंडो बललाल चिटणीस)
- क) जोड्या लावा. 05
अ	ब
1. रामदास	अ. एक्याण्णव कलमी बखर
2. श्रीधर	ब. सांप्रदाय परिमल
3. निरंजन माधव	क. अस्थानी सुलतानी
4. दत्ताजी त्रिमल वाकेनवीस	ड. श्री रामविजय
5. कृष्णाजी शामराव	इ. भाऊ साहेबांची बखर

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 02/04/2018	VI Fresh Repeater	D. C. Marathi - Kavyashashtra	11.00 AM To 01.30 PM	641304	75

सूचना:-1) प्र. 1 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
2) प्र. 6 अनिवार्य आहे.

- प्र.1 भारतीय साहित्यमीमांसकांनी सांगितलेली काव्यलक्षणे स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 मम्मटाने सांगितलेल्या काव्यप्रयोजनांचा आढावा घ्या. 20
- प्र.3 काव्यनिर्मितीस कारण असणाऱ्या घटकांची सोदाहरण चर्चा करा. 20
- प्र.4 शब्दशक्ती म्हणजे काय ते सांगून 'लक्षणा' या शब्दशक्तीचा परिचय करून द्या. 20
- प्र.5 टिपा लिहा. 20
1. ध्वनी
  2. अशुभ निवारण
  3. अभ्यास
  4. अभिधा
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1. वामनाने काव्याचे केणते प्राणतत्व मानले आहे?
  2. 'सूर्यशतक' हे काव्य कोणी लिहीले?
  3. प्रतिभा म्हणजे काय?
  4. 'मी केशवसुत वाचला' या वाक्यातील शब्दशक्ती कोणती आहे?
  5. 'व्यंजना' या शब्दशक्तीद्वारे व्यक्त होणाऱ्या अर्थाला काय म्हणतात?
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05
1. व्युच्यत्तीला दण्डीने — नाव दिले आहे. (श्रुत/प्रतिभा)
  2. 'यशप्राप्ती' हे — आहे. (काव्यलक्षण/काव्यप्रयोजन)
  3. प्रतिभा म्हणजे नव-नवीन उन्मेष धारण करणारी — होय. (प्रज्ञा/संज्ञा)
  4. 'लक्षणा' ही — आहे. (शब्दशक्ती/प्रातिभा)
  5. औचित्याचा पुरस्कार — ने केला आहे. (मम्मट/क्षेमेंद्र)
- क) योग्य जोड्या जुळवा 05
अ	ब
1. ग. त्र्यं. देशपांडे	1. व्यंजना
2. काव्यकारण	2. भारतीय साहित्यशास्त्र
3. गंगालहरी	3. कुंतक
4. वक्रोक्ती	4. प्रतिभा
5. सूचना	5. जगन्नाथ पंडित

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 28/03/2018	VI Fresh	D.C. Marathi – Madhyayugin Marathi Vagmayacha Itihas – II	11.00 AM To 01.30 PM	646404	75

सूचना: 1) प्र.क्र. 1 ते 5 पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवावेत.
2) प्र.क्र. 6 अनिवार्य आहे.

- प्र.1 शिककालीन ग्रंथनिर्मिती मागील व परिस्थिती स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 संत रामदासांच्या वाङ्मयीन कामगिरीचे मूल्यमापन करा. 20
- प्र.3 संत तुकारामांच्या अभंगवाणीचे वेगळेपण स्पष्ट करा. 20
- प्र.4 बखर म्हणजे काय ते सांगून पेशवेकालीन बखरीचा परिचय करून द्या. 20
- प्र.5 शाहिरी वाङ्मयाचे वेगळेपण सांगून लावणी वाङ्मयाचे विशेष लिहा. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1. 'आज्ञापत्र' या ग्रंथाच्या ग्रंथकाराचे नाव लिहा.
  2. 'भाऊसाहेबांची बखर' कोणी लिहिली?
  3. मध्ययुगीन काळातील कोणत्याही दोन शाहिरींची नावे लिहा.
  4. मराठी संत मंडळीत कविराचा अवतार म्हणून कोणता कवी ओळखला जातो.
  5. लटपट लटपट तुझे चालणे मोठ्या नखराचे, बोलणे ग मंजुळ मैनेचे' ही लावणी कुणी लिहिली?
- ब) रिकाम्या जागा भरा. 05
1. — हा समर्थ साहित्यातील मोठा व महत्वाचा ग्रंथ होय. (दासबोध/करुणाटक)
  2. मना सर्वथा — सांडू नको रे 'मना सत्य ते वाचे वदावे'। (सत्य/असत्य)
  3. — या ग्रंथामुळे श्रीधराचं पांडित्य व वेदान्ताचा व्यासंग दिसून येतो. (वेदान्त सुर्य/कथासारा मृत)
  4. उद्धवा शांत वन करेजा/ ही पदरचना — यांच्या नावे आहे. (मध्वमुनीश्वर/सोहिरोबानाथ)
  5. — यांनी पांचालीस्तवनची रचना केली आहे. (मुक्तेश्वर/विठ्ठल)
- क) योग्य जोड्या लावा. 05

- अ
1. सोळा लघुकाव्ये
  2. अफझलखान वधाचा पोवाडा
  3. महाभारत
  4. आर्याभारत
  5. मुद्गलाख्यान

- ब
- अ. मुक्तेश्वर
  - ब. मोरोपंत
  - क. सामराज
  - ड. रामदास
  - इ. तुळशीदास

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 12/10/2018	VI (Repeater)	D.C. Marathi – Madhyayugin Marathi Vagmayacha Itihas – II	02.30 PM to 05.00 PM	646404	75

सूचना

- १) प्रश्न क्र. 1 ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
- २) प्रश्न क्र.६ वा अनिवार्य आहे.

- प्रश्न १.ला. शिवकालीन ग्रंथ निर्मितीच्या प्रेरणा सोदाहरण विशद करा . २०
- प्रश्न २.रा. समर्थ रामदास यांच्या साहित्याचे वेगळेपण सोदाहरण स्पष्ट करा. २०
- प्रश्न ३ रा.पंडिती काव्याचे स्वरूप आणि विशेष सोदाहरण स्पष्ट करा. २०
- प्रश्न ४ था. शाहिरी वाङ्मय म्हणजे काय ? ते सांगून लावणी वाङ्मयाची वैशिष्ट्ये विशद करा. २०
- प्रश्न ५ वा. पेशवे काळातील बखरींचा सोदाहरण परामर्श घ्या . २०

प्रश्न ६.वा. अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा: ०५

- 1) " शुद्ध बीजापोटी फळे रसाळ गोमटी " हा अभंग कोणाचा आहे.
- 2) "मना सज्जना भक्ती पंथेची जावे" हा श्लोक कोणाचा आहे.
- 3) पेशव्यांची बखर कोणी लिहिली आहे.
- 4) शाहीर अनंतफंदी यांचे पूर्ण नाव काय ?
- 5) संत बहिणाबाईंच्या पारमार्थिक गुरुचे नाव सांगा .

ब) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडा. ०५

- 1) 'करुणाष्टके ' हा ग्रंथ ..... यांनी लिहिला आहे. (तुकाराम / रामदास)
- 2) फटका हा प्रकार ..... यांनी लिहिला आहे. (राम जोशी / अनंत फंदी)
- 3) ' सुंदर मनामध्ये भरली ' ही लावणी ..... यांनी रचली आहे.(सगनभाऊ / राम जोशी)
- 4) 'सभासद बखर ' ही ..... यांनी लिहिली.(कृष्णाजी अनंत सभासद /कृष्णाजी विनायक सोहनी)
- 5) आर्याभारत ही रचना ..... यांची आहे.(मोरोपंत / श्रीधर)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 04/10/2018	V (Fresh / Repeater)	D.C. Marathi - Vangamayin Wad	02.30 PM to 05.00 PM	545904	75

सूचना: (१) प्र.क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

(२) प्र.क्र. ६ अनिवार्य आहे.

प्र.१. "वाङ्मयीन वाद" या संकल्पनेचे सोदाहरण विवेचन करा . २०

प्र.२. अभिजात वाद म्हणजे काय ते सांगून त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा. २०

प्र.३. स्वच्छदतावादाची संकल्पना स्पष्ट करा. २०

प्र.४. वास्तववादाची लक्षणे सोदाहरण स्पष्ट करा. २०

प्र.५. विविध वाङ्मयीन वादाचा थोडक्यात परामर्श घ्या. २०

प्र.६. पुढील वस्तुनिष्ठ प्रश्नाची उत्तरे लिहा.

अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ५

१. मराठीमध्ये 'वाद' या संज्ञेला कोणकोणते पर्यायी शब्द वापरले जातात ?
२. रोमॅंटिसिझम या वादाला जाणारा मराठी पर्यायी शब्द सांगा ?
३. अभिजाततावादाची प्रतिक्रिया म्हणून कोणता वाद निर्माण झाला ?
४. वाङ्मयीन वाद कोणत्या सूत्राने एकमेकांशी बांधले गेले आहेत ?
५. 'वास्तववादाचा' पहिला आविष्कार इंग्लंडमध्ये कोणत्या शतकात झाला ?

ब) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. ५

१) अभिजातवादामध्ये _____ मांडलेला असतो.

(आदर्शवाद / वास्तववाद)

२) वास्तववादाचा उदय _____ मध्ये झाला.

(भारत / फ्रान्स)

३) केशवसुत हे नाव _____ निगडित आहे.

(अभिजातवादाशी / स्वच्छदतावादाशी)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 05/10/2018	V (Fresh/ Repeater)	D.C. Marathi – Madhyayugin Marathi Vagmayacha Itihas - 1	02.30 PM to 05.00 PM	546004	75

सुचना. प्र १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

प्र.६ वा आवश्यक .

प्र १. यादवकालीन सामाजिक आर्थिक व धार्मिकस्थिती सांगून ग्रंथनिर्मिती मागील प्रेरणा स्पष्ट करा. ? २०

प्र.२ महानुभाव पंथातील आती ग्रंथांचा परिचय करून द्या. २०

प्र.३ अंत ज्ञानेश्वरांच्या आत्मयीन कर्तृत्वाचा आढावा घ्या. २०

प्र.४. छहामनी काळातील सामाजिकस्थिती व ग्रंथ निर्मिती मागील प्रेरणांचा थोडक्यात आढावा घ्या. २०

प्र.५. टीपा द्या. (कोणत्याही दोन) २०

१. अंत काव्होपात्र

२. दत्तसंप्रदाय

३. आमन पंडित

४. अंत एकनाथांचे घतुर्षिष्ठ कार्य.

प्र.६. अ. एका वाक्यात उत्तरे द्या. ५

१. 'अंत जेणे व्हावे! जम खोलणे सोसावे' असे अंताचे लक्षण कोणी सांगितले.

२. 'गुरुचरित्र' हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे.

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Thursday 11/10/2018	VI (Repeater)	D.C. Marathi – Kavyashashtra	02.30 PM to 05.00 PM	646304	75

सूचना:- 1) प्रश्न क्र. 1 ते 5 पैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
2) प्रश्न क्र. 6 वा अनिवार्य आहे.

- प्र.1 भारतीय साहित्यशास्त्रकारांनी केलेल्या काव्यलक्षणाचा उहापोह करा. 20
- प्र.2 साहित्य निर्मितीमागील विविध प्रयोजने स्पष्ट करा. 20
- प्र.3 'साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रियेत प्रतिभाशक्ती हा महत्वाचा घटक आहे' सोदाहरण स्पष्ट करा. 20
- प्र.4 विविध शब्दशक्ती कोणत्या? त्यातील प्रमुख शब्दशक्तीचा परिचय करून द्या. 20
- प्र.5 अलंकार म्हणजे काय? ते सांगून अलंकाराचे वर्गीकरण कोणत्या तत्वावर केले जाते ते सविस्तर स्पष्ट करा. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा 05
1. 'नाट्यशास्त्र' या ग्रंथाचा कर्ता कोण?
  2. 'काव्य प्रकाश' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
  3. मम्मटाने साहित्याची किती प्रयोजने सांगितली आहेत?
  4. 'प्रतिभा नवनवोन्मेषशालिनी प्रज्ञा' असे प्रतिभाविषयक मत कोणत्या आचार्यांनी मांडले आहे?
  5. ॲरिस्टॉटलने रशियाचे कोणते प्रयोजन सांगितले?
- ब) रिकाम्या जागा भरा.
1. काव्यदर्श हा ग्रंथ — यांनी लिहिला. (दण्डी/भामह)
  2. शब्दार्थी संहिता वक्रकवि-व्यापारशालिनी असे काव्यविषयक मत — आचार्यांनी मांडले आहे. (वामन/कुंतक)
  3. 'ध्वण्यालोकलोचन' हा ग्रंथ — यांनी लिहिला. (आनंदवर्धन/अभिनवगुप्त)
  4. विश्वनाथाने काव्याचा आत्मा — मानला. (रस/ध्वनी)
  5. प्रतिभा ही वेडाची — होय. (आई/बहीण)
- क) योग्य जोड्या लावा. 05
'अ' गट	'ब' गट
1. वाक्य रसात्मक काव्य	1. भामह
2. काव्यस्य आत्मा ध्वनी	3. वामन
4. रीतिरात्मा काव्यस्य	2. विश्वनाथ
5. ननु शब्दार्थी काव्यम्	3. आनंदवर्धन
6. शब्दार्थी सहितो काव्यम्	4. रुद्रट

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Max. Marks
Monday 20/11/2017	V Fresh/ Repeater	APC Marathi - Prasar madhyamansathi marathi	10.30 AM To 01.00 PM	565304	75

Note: 1) Solve any three Questions from Q.1 to Q5.
2) Q.6 is Compulsory.

- प्र.1 प्रसार माध्यमे आणि भाषा यांच्यातील परस्परसंबंध उदाहरणांच्या आधारे स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 वृत्तलेख म्हणजे काय ते सांगून पुढील पैकी कोणत्याही विषयावर वृत्तलेख लिहा. 20
- समाजमाध्यमे
  - भारतातील वाढते स्त्री अत्याचार
  - राईट टू प्रायव्हेंसी. (खाजगीपणाचा अधिकार)
- प्र.3 स्तंभ लेख म्हणजे काय ते सांगून स्तंभलेखनासाठी कोणत्या प्रकारची पूर्वतयारी करावी लागते ते सविस्तर विशद करा. 20
- प्र.4 पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर आकाशवाणीसाठी मुलाखत तयार करा. 20
- नगरसेवक
  - नाटयकलावंत
  - खेळाडू
- प्र.5 दूरचित्रवाणीवरून प्रसारीत होणाऱ्या विविध कार्यक्रमांचे स्वरूप थोडक्यात सांगा. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
- माहिती आणि प्रसारण खात्याचे मंत्री कोण आहेत?
  - लोकसत्ता या दैनिकाच्या रविवारी प्रसिध्द होणाऱ्या पुरवणीचे नाव सांगा.
  - 'प्राईम टाईम' हा रविश कुमार यांचा कार्यक्रम कोणत्या वृत्तवाहिनीवर प्रसारित होतो.
  - 'इएसपीएन' ही वाहिनी कोणत्या विषयांसाठी प्रसिध्द आहे.
  - तुम्हाला माहित असलेल्या कोणत्याही एका खाजगी रेडिओ वाहिनीचे नाव सांगा.
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05
- 'दर्पण' हे वृत्तपत्र.....यांनी सुरु केले.(भाऊ महाजन / बाळशास्त्री जांभेकर)
  - 'चला जग जिंकूया' हे घोषवाक्य.....या मराठी वृत्तवाहिनीचे आहे.(आयबीएन लोकमत / एबीपी माझा)
  - सदरलेखाला पर्यायी शब्द.....हा आहे.(अग्रलेख / कॉलम)
  - विविधभारती या रेडिओ वाहिनीचे कार्यक्रम.....शहरातून प्रसारीत होतात.(पुणे / मुंबई)
  - झी २४ तास या वाहिनीचे संपादक.....हे आहेत.(उदय निगुडकर / राजीव खांडेकर)
- क) जोडया लावा
अ)	ब)
1. संजय आवटे	1. महाराष्ट्र टाईम्स
2. सकाळ	2. एबीपी माझा
3. अशोक पानवलकर	3. साम टीवी
4. राजीव खांडेकर	4. विद्या बाळ
5. मिळून साऱ्याजणी	5. श्रीराम पवार

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Max. Marks
Friday 18/11/2017	V Repeater	D.C. Marathi – Marathi Kadambari	10.30 AM To 01.00 PM	546204	75

- Note: 1) Q.1 and Q.6 is Compulsory.
2) Solve any two Questions from Q.2 to Q.5.
3) Solve any one questions each.

- प्र.1 कादंबरी म्हणजे काय ते सांगून कादंबरी संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 उत्तम बंडू तूपे यांच्या 'भस्म' या कादंबरीची वैशिष्ट्ये सांगा. 20
- प्र.3 'भस्म' या कादंबरीतील व्यक्तिचित्रणे रेखाटा. 20
- प्र.4 गौरी देशपांडे यांच्या गोफ या कादंबरीतून मनावी नातेसंबंधातील विविधता कशाप्रकारे व्यक्त झाली आहे ते साधार स्पष्ट करा. 20
- प्र.5 कादंबरी या वाङ्मय प्रकारातील निवेदन या घटकाचे विशेष थोडक्यात सांगून 'गोष्ट' या कादंबरीतून निवेदनाचे वेगळेपण साधार स्पष्ट करा. 20
- प्र.6 अ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1. 'मुक्काम' या कादंबरीचे लेखक कोण.
  2. उत्तम बंडू तूपे यांच्या नाटकाचे नाव सांगा.
  3. भस्म या कादंबरीतील सरपंचाचे नाव सांगा.
  4. गोफ मधील वसुमतीच्या माँजीचे नाव सांगा.
  5. 'गारंबीचा बापू' या प्रादेशिक कादंबरीचे लेखक कोण.
- ब) रिकाम्या जागा भरा. 05
1. वसुमती — यांना लेखनिक म्हणून मदत करत होती. (धर्मकिर्ती/सुमंत)
  2. विदुल बंडू तूपे यांचे — हे आत्मकथन आहे. (काव्यावरची पोट/तराळ अंतराळ)
  3. दुर्गा ही — यांची मुलगी होती. (सर्जा भगत/शंकर मसन जोगी)
  4. गोफचे निवेदन हे — आहे. (प्रथम पुरुषी/तृतीय पुरुषी)
  5. भस्म ही कादंबरी — या भाषेत आहे. (बोली भाषा/प्रमाण भाषा)
- क) जोड्या जुळवा 05
अ	ब
1. सानिया	अ) नातियरामि
2. मेघना पेठे	ब) वाट तुडवताना
3. सदानंद देशमुख	क) स्थलांतर
4. भालचंद्र नेमाडे	ड) बारोमस
5. उत्तम कांबळे	इ) हिंदू

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Max. Marks
Wednesday 15/11/2017	V Fresh/ Repeater	D.C. Marathi - Atmapar Lekhan	10.30 PM To 01.00 PM	546104	75

- Note:** 1) प्र. क्र. 2 ते 5 पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
2) प्र.क्र. 1 आणि 6 अनिवार्य आहे.
3) नेमलेल्या संहितांपैकी प्रत्येक संहितेवर किमान एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र.1 आत्मपर लेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करून आत्मपर लेखन आणि आत्मचरित्र या वाङ्मय प्रकारातील साम्यभेद स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 'महाराष्ट्र टाईम्स' हा 'ह्युमन फेस' देण्याचे कार्य कोवळी उन्हे या सदर लेखनाने केले— या विधानाचा साधार परामर्श घ्या. 20
- प्र.3 कावेरी कर्वे लिखित 'हिंगण्याच्या माळावर' या आत्मपर लेखनाचे वाङ्मयीन विशेष स्पष्ट करा. 20
- प्र.4 विजय तेंडुलकर यांनी मुंबईतील चाळकरी मध्यमवर्गीय संस्कृतीचे चित्र 'कोवळी उन्हे' या पुस्तकातून कसे रेखाटले आहे? 20
- प्र.5 महर्षी कर्वे यांचे विधवा स्त्री शिक्षणाचे स्वप्न हिंगण्याच्या माळावर कसे साकार झाले? — साधार स्पष्ट करा. 20
- प्र.6 अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
- 'कोवळी उन्हे' हे सदर लेखन लिहिण्यास तेंडुलकरांना प्रवृत्त करणाऱ्या त्यावेळच्या महाराष्ट्र टाईम्सच्या संपादकाचे नाव सांगा.
  - कोवळी उन्हे या पुस्तकात राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांचा उल्लेख कोणत्या नावाने आला आहे?
  - विठ्ठलराव तिनईकर मुंबईतील कोणत्या भागात राहात होते?
  - 'माझे पुराण' या आत्म चरित्राच्या लेखिकेचे नाव सांगा.
  - 'निष्काम कर्म मठा' ची स्थापना कोणी केली?
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. 05
- पेशवे कालखंडावर आधारलेले विजय तेंडुलकर यांचे — हे नाटक प्रसिध्द आहे. (सवाई माधव राव यांचा मृत्यु / घाशीराम कोतवाल)
  - विजय तेंडुलकरांच्या आजारपणात — या डॉक्टरचा छंद होता. (टॉम अॅन्ड जेरी / वेताळ)
  - आत्महत्येपासून लोकांना मागे ओढणे हा — या डॉक्टरचा छंद होता. (डॉ.एरिकसन / डॉ.थॉमस)
  - पंडिता रमाबाई यांच्या विधवा स्त्री शिक्षण संस्थेचे नाव — असे होते. (सरस्वती आलय / शारदासदन)
  - श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी या महिला विद्यापीठाचे सुरुवातीचे नाव — असे होते. (महिला विद्यापीठ / हिंदुस्थान नारी विद्यापीठ)
- क) जोड्या लावा 05
- अ)
- महेश एलकुंचवार
  - प्रकाश नारायण संत
  - सुप्रिया दीक्षित
  - सोनाली कुलकर्णी
  - उत्तम कांबळे
- ब)
- फिरस्ती
  - सो...कुल
  - वनवास
  - अमलताश
  - वाडा चिरेबंदी

- सूचना : १) प्रश्न क्र. १ आणि ६ अनिवार्य आहे.
२) प्रश्न क्र. २ ते ५ पैकी दोन प्रश्न सोडवा. मात्र प्रत्येक संहितेवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १ 'नाटक' या साहित्यप्रकाराची संकल्पना व स्वरूप सविस्तर स्पष्ट करा. २०
- प्र. २ रत्नाकर मतकरी लिखित 'आरण्यक' या नाटकातील संघर्षाचे स्वरूप विशद करा. २०
- प्र. ३ 'आरण्यक' या नाटकातील प्रमुख पात्रांचा परिचय करून घ्या. २०
- प्र. ४ चं. प्र. देशपांडे यांच्या 'ढोलताशे' या नाटकाचे बाङ्मयीन मूल्यमापन करा. २०
- प्र. ५ 'ढोलताशे' या नाटकाचे विशेष सोदाहरण स्पष्ट करा. ५
- प्र. ६ अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.
- १) 'भारतीय नाट्यशास्त्र' या ग्रंथाचे कर्ते कोण आहेत ?
२) नाट्याचे दोन मुख्य प्रकार सांगा.
३) लोककथा ७८ चे नाटककार कोण आहेत ?
४) रंगभूमी दिन कोणत्या दिवशी साजरा केला जातो ?
५) ढोलताशे या नाटकातील स्त्रीपात्रांची नावे सांगा.
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.
- १) ..... हे नाट्याचे प्राणभूत तत्व आहे.
(कथन / संघर्ष)
- २) 'ऑरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र' या ग्रंथाचे रूपांतरकार ..... हे आहेत.
(विंदा करंदीकर / वि. भा. देशपांडे)
- ३) 'बुद्धिबळ आणि झब्बू' हे नाटक ..... यांनी लिहिले आहे.
(रत्नाकर मतकरी / चं. प्र. देशपांडे)
- ४) ..... हा शोकान्तिकेचा उपप्रकार आहे.
(अतिनाट्य / प्रहसन)
- ५) 'आरण्यक' हे नाटक ..... या महाकाव्यावर आधारलेले आहे.
(रामायण / महाभारत)
- क) योग्य जोड्या जुळवा.
- १) प्र. के. त्रे कुलवधू
२) मो. ग. रांगणेकर कट्यार काळजात घुसली
३) जयवन्त दळवी तो मी नव्हेच
४) पुरुषोत्तम दारव्हेकर पुरुष
५) राजीव नाईक साठेचं काय करायचं ?

- सूचना : १) प्रश्न क्र. २ ते ५ पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
 २) प्र. क्र. १ व ६ अनिवार्य आहे.
 ३) प्रत्येक साहित्यकृतीवर एक प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- प्र. १ दलित साहित्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. २०
- प्र. २ 'विद्रोह' आणि 'नकार' उत्थानगुंफा या कविता संग्रहातून कशा पद्धतीने व्यक्त झाला आहे ते साधार विवेचन करा. २०
- प्र. ३ एक दलित साहित्यकृती म्हणून 'सांगावा' या कथासंग्रहाचे मूल्यमापन करा. २०
- प्र. ४ मराठीतील समकालीन साहित्यप्रवाहांचा थोडक्यात परिचय करून द्या. २०
- प्र. ५ टिपा लिहा. २०
- १) 'उत्थानगुंफा' या कविता संग्रहातील चिंतनपरता
 २) 'सांगावा' या कथेचे आशयसुत्र
- प्र. ६ अ) एका वाक्यात उत्तरे द्या. ५
- १) 'सांगावा' हा कथा संग्रह कोणत्या प्रकाशन संस्थेने प्रकाशित केला आहे ?
 २) 'तराळ-अंतराळ' हे आत्मचरित्राचे लेखक कोण आहेत ?
 ३) नकार, आत्मभान, सामाजिक बांधीलकी हे कोणत्या साहित्याचे मूल्य आहे.
 ४) 'अस्मितादर्श' या नियतकालिकाचे संपादक कोण आहेत ?
 ५) 'मूर्तिभंजन' हा काव्यसंग्रह कोणत्या लेखकाचा आहे ?
- ब) कंसातील योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. ५
- १) सांगावा हा कथासंग्रह ..... या साली प्रकाशित झाला. (१९६२ / १९५८)
 २) सांगावा या कथासंग्रहातून शंकरराव खराताने ..... यांचे प्रश्न मांडले आहेत.
 (स्त्रीयांचे / दलितांचे)
 ३) डॉ. यशवंत मनोहर यांचा ..... हा पहिला कविता संग्रह आहे.
 (मूर्तिभंजन / उत्थानगुंफा)
 ४) ..... हे नाटक प्रेमानंद गज्वी यांचे आहे. (अश्मक / किरवंत)
 ५) 'टिटविचा फेरा' हा कथा संग्रह ..... या लेखकाचा आहे. (दया पवार / शंकरराव खरात)
- क) योग्य जोड्या जुळवा. ५
- १) दया पवार आठवणींचे पक्षी
 २) प्र. ई. सोन कांबळे वाटा पळवाटा
 ३) दत्ता भगत काव्यभीमायन
 ४) उर्मिला पवार बलूत
 ५) यशवंत मनोहर आयदान

- सूचना : १) प्रश्न क्र. १ ते ६ अनिवार्य
 २) प्रश्न क्र. २ ते ५ पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 ३) प्रत्येक साहित्यकृतीवर एक प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

प्र. १	'दलित साहित्य' हे चळवळीचे साहित्य आहे. या विधानाचे स्पष्टीकरण द्या.	२०
प्र. २	'मेललपाणी' या कादंबरीतून कोणत्या समस्यांना वाचा फोडली आहे.	२०
प्र. ३	'मेललपाणी' या कादंबरीतून कोणत्या जमातीचे दर्शन लेखकाने चित्रित केले आहे.	२०
प्र. ४	'तन - माजोरी' या शिर्षकाचा परामर्श घ्या.	२०
प्र. ५	'तन - माजोरी' या नाटकाचे वेगळेपण स्पष्ट करा.	२०
प्र. ६	अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.	५
	१) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी प्रथम कोणत्या पक्षाची स्थापना केली.	
	२) चवदार तळ्याचा सत्याग्रह कोणत्या ठिकाणी केली.	
	३) 'शूद्र' या कादंबरीचे लेखक कोण.	
	४) दौरांना कोणत्या गोष्टी करीता नाडल जात होत.	
	५) 'तन- माजोरी' या नाटकातून कोणता संघर्ष चित्रित झाला आहे.	
	ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.	५
	१) दलित साहित्याची प्रमुख प्रेरणास्थान ..... हे आहेत. (डॉ. आंबेडकर/महात्माफुले)	
	२) 'दलित साहित्य वेदना आणि विद्रोह' या पुस्तकाचे ..... हे लेखक आहेत. (भालचंद्र फडके/महात्माफुले)	
	३) आभारान या आत्मकथनाचे ..... हे लेखक आहे. (पार्थ पोळके/दया पवार)	
	४) दौरांमध्ये बी.ए शिक्षण ..... या तरुणाने घेतले आहे. (बापू/यदनप्पा)	
	५) क्रांतीचा नवा अंकुर म्हणून ..... याच्याकडे पाहिले जाते. (वाश्या/काश्या)	
	क) योग्य जोड्या जुळवा.	५
	अ	ब
	१) शंकरराव खरात	१) मेलेलपाणी
	२) प्रेमनंद गज्वी	२) गावकी
	३) अशोक व्हटकर	३) जिण आमुच
	४) रुस्तुम अचलखांब	४) किरवंत
	५) बेबी कांबळे	५) तराळ अंतराळ

सूचना : १) प्रश्न क्र. १ आणि ६ आनिवार्य आहे.

२) प्रश्न क्र. २ ते ५ पैकी दोन प्रश्न सोडवावेत. मात्र प्रत्येक संहितेवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र. १ ग्रंथपरिक्षण आणि ग्रंथसमीक्षा या संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करून साहित्य व्यवहारातील त्यांचे महत्त्व विशद करा. २०
- प्र. २ नारायण सुर्वे यांच्या माझे विद्यापीठ या काव्यसंग्रहाचे परिक्षण करा. २०
- प्र. ३ कष्टकरी माणसांचे जगणे माझे विद्यापीठ मधून कसे व्यक्त होते ते सोदाहरण स्पष्ट करा. २०
- प्र. ४ प्रिया तेंडुलकर यांच्या 'तिहार' या कथासंग्रहाचे परिक्षण करा. २०
- प्र. ५ 'तिहार' या कथासंग्रहातून साकारलेल्या अनुभवविश्वाचे स्वरूप स्पष्ट करा. २०
- प्र. ६ अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. ५
- १) ग्रंथसंवाद हे परिक्षणांचे संकलन कोणी केले आहे?
- २) ऐसा गा मी ब्रम्ह या पुस्तकाचे कर्ते कोण आहेत?
- ३) प्रिया तेंडुलकर यांच्या 'तिहार' व्यतिरिक्त दोन कथा संग्रहांची नावे सांगा.
- ४) "झूट बोलून आयुष्य कुणालाही सजवता येते" असे कवी कोणत्या कवितेत म्हणतात?
- ५) 'दिल्ली' या कथेतील मध्यवर्ती स्त्रीपात्राचे नाव सांगा. ५
- ब) योग्य पर्याय निवडून रिक्त जागा भरा.
- १) समीक्षा व्यापारात ..... महत्वाचे असते. (संशोधन/ अर्थनिर्णयन)
- २) माझे विद्यापीठ मधील कविता .....शहराचे सांस्कृतिक दर्शन घडविते. (पुणे/मुंबई)
- ३) माझे विद्यापीठ मधील ..... कविता समूहाचे चित्रण करते. (सत्य/पौष्टर)
- ४) वसुमती सरकार ही व्यक्तिरेखा ..... या कथेतील आहे. (तिहार / बाप)
- ५) ..... ही व्यक्तिरेखा खेळ मांडियेला या कथेतील आहे. (देसाई/ बॅनर्जी) ५
- क) योग्य जोड्या जुळवा.
१) प्रतिभासाधन	गंगाधर गाडगीळ
२) सौंदर्य आणि साहित्य	बा.सी. मर्डेकर
३) खडक आणि पाणी	भालचंद्र नेमाडे
४) जाळ्यातील चंद्र	म. वा. धोंड
५) टीक स्वयंवर	ना.सी. फडके

सूचना: (१) प्रश्न क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

(२) प्रश्न क्र. ६ वा अनिवार्य.

- प्र. १ काव्याची लक्षणे सोदाहरण स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. २ मम्मटाने सांगितलेली काव्याची विविध प्रयोजने स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ३ काव्यनिर्मितीत असणारे प्रतिभेचे व तिच्या सहयोगी घटकांचे स्पष्टीकरण द्या. (२०)
- प्र. ४ शब्दशक्ती ही संकल्पना सविस्तररीत्या स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ५ अलंकार विचार स्पष्ट करून शब्दालंकार व अर्थालंकार या संकल्पना स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ६ अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०५)

- १) 'रसयुक्त वाक्य म्हणजे काव्य' ही काव्याविषयक भूमिका कोणाची आहे.
- २) कविगत प्रतिभा हीच महत्त्वाची काव्यकारण शक्ती असते अशी भूमिका कोणी घेतली.
- ३) व्युत्पत्ती या काव्यकारणास मम्मटाने कोणत्या नावाने संबोधिले.
- ४) 'सूर्य अस्ताला गेला' या वाक्यातील शब्दशक्ती कोणती?
- ५) 'अलंकार' या शब्दाचा मुख्यार्थ काय आहे.

ब) योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. (०५)

- १) 'वक्रोक्तीची' काव्यकल्पना ..... ने मांडली.
(कुंतक/दण्डी)
- २) 'नाट्यशास्त्र' हा ग्रंथ ..... ने लिहीला.
(भरतमुनी/भामह)
- ३) प्रतिभा म्हणजे नवनवीन उन्मेष धारण करणारी ..... होय.
(प्रज्ञा/शक्ती)
- ४) मराठीत ..... शब्दशक्ती आहेत.
(दोन/तीन)
- ५) उपमा, रूपक हे ..... आहेत.
(अलंकार / ध्वनी)

क) जोड्या जुळवा. (०५)

अ	ब
१) वामन	काव्यप्रयोजन
२) भरतमुनी	सुचना
३) व्यवहारविदे	काव्यशास्त्रप्रदीप
४) व्यंजना	रससिद्धांत
५) स.रा. गाडगीळ	रीतीविचार

सूचना: १. प्रश्न क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

२. प्रश्न क्र. ६ अनिवार्य आहे.

- प्र.१ शिवकाळातील राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक व धार्मिक परिस्थितीचा थोडक्यात आढावा द्या. (२०)
- प्र.२ संत रामदासांच्या वाङ् मयीन कार्याचा सोदाहरण परिचय करून द्या. (२०)
- प्र.३ पंडिती काव्याचे स्वरूप विशेष सोदाहरण स्पष्ट करा. (२०)
- प्र.४ प्रमुख शाहिरांच्या काव्य कर्तृत्वाचा आढावा द्या. (२०)
- प्र.५ 'बखर' म्हणचे काय ते सांगून पेशवे कालीन बखरींचा परामर्श द्या. (२०)
- प्र.६ पुढील वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
- अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०५)
१. 'आता उरलो उपकारापुरता' असे कोणी म्हटले आहे?
  २. रामदासांची मुख्य दैवते कोणती ?
  ३. 'सुभद्राचंपू' हे काव्य कोणी लिहिले आहे ?
  ४. शाहिर प्रभाकर यांचे पूर्ण नाव सांगा.
  ५. 'भाऊसाहेबांची बखर' कोणी लिहिली आहे ?
- ब. रिक्त जागा भरा (०५)
१. मनाचे श्लोक ..... यांनी रचले आहेत.
(तुकाराम / रामदास)
  २. पंडित कवींचे मुकुटमणी ..... असे यांना म्हटले जाते.
(निश्चर / मोरोपंत)
  ३. कोण्या ग सुभगायी मदनमंजिरी ही लावणी ..... यांची आहे.
(रामजोशी / परशराम)
  ४. अफझलखानाच्या वधाचा पोवाडा ..... यानी लिहिला आहे.
(अग्निदास / सगनभाऊ)
  ५. .... ही बखर सर्वात प्राचीन मानली जाते.
(सभासदाची / महिकावतीची)

Bachelor of Arts Examination: April / May 2016

Semester: VI (Fresh & Repeater)

Day & Date	Paper No.	Subject Name	Time	Code
Thursday 21/04/2016	P - XVI - A	D.C. Marathi (Samkalin Marathi Sahitya Prawah)	11.00 AM To 01.30 PM	641604

Instructions: प्रश्न क्रमांक 1 आणि 6 अनिवार्य आहेत.
प्रश्न क्र. 2 ते 5 पैकी दोन प्रश्न सोडवा.
प्रत्येक साहित्यकृतीवर एक प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र.1 ग्रामीण साहित्याची संकल्पना आणि स्वरूप स्पष्ट करा. 20
- प्र.2 'मराठवाड्यातील तळागाळातील सामान्य शिंप्याचे जीवन' हा 'पाचोळा' या कादंबरीचा विषय आहे, विवेचन करा. 20
- प्र.3 'पाचोळा' या कादंबरीच्या आधारे ग्रामीण साहित्याचे विशेष नोंदवा. 20
- प्र.4 'साय' या काव्यसंग्रहाची वैशिष्ट्ये सोदाहरण स्पष्ट करा. 20
- प्र.5 'साय' या काव्यसंग्रहातील स्फुट कवितांचा सोदाहरण आढावा घ्या. 20
- प्र.6 अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
1. 'पाचोळा' या कादंबरीत साकरलेला भौगोलिक प्रदेश कोणता आहे?
  2. 'पेरणी' या कथा संग्रहाच्या लेखकाचे नाव लिहा.
  3. 'साय' हा विड्वल वाघ यांचा कितवा काव्यसंग्रह आहे?
  4. 'बाळीबा पाटील' ही कादंबरी कोणत्या साहित्य प्रवाहातील कादंबरी आहे?
  5. विड्वल वाघ यांचे संपूर्ण नाव लिहा.
- ब. योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.
1. 'मराठी वाङ्मयकोशात ग्रामीण साहित्याचा उल्लेख ——— असा आढळतो. (लोकसाहित्य/जानपद साहित्य)
  2. 'साय' या काव्यसंग्रहातील कविता ——— बोली भाषेतील आहे. (मालवणी/वऱ्हाडी)
  3. 'साय' या काव्यसंग्रहाला ——— यांनी प्रस्तावना लिहिली आहे. (वामन नारायण देशपांडे/ पु.ल.देशपांडे)
  4. 'पारवती' हे पात्र ——— कादंबरीतील आहे. (पाचोळा/हिंदोळा)
  5. रा. रं. बोराडे यांची ——— कादंबरी आहे. (सावट/चाळेगत)